

Bajtársi

Hírlevél

XXIV. évfolyam 2021/3. szám

A kiadvány térítésmentes, sokszorosítható

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének időszakos kiadványa

Hősök, emlékkövek, újjáéledés

9. oldal

Szövetségdiplomácia...

16. oldal

Az „Obsitos”
újra zenél

26. oldal

Most apám napja lenne. Hamar világot váltott. Ő harminc volt, én öt, most épp hetven lettem. Rég megszoktam a szót: hiány. Afganisztán felől magyar katonai gép ereszkedik. Az utolsó kontingens tér haza. Messzire nem hallatszík: nagyon hiányoztál, apa. Itthon, gyakorlótereken, irodákban töltött esztendőkbén meddig hallatszított el: hiányoztál, apa. Júniusok, vasárnapok, apák életre szóló világi napjai. Szánjunk egy percet Sonora Smart Dodd történetére, meg a miénk röpke összegzésére.

(M. T. Gy., FOTÓ: RÁCZ TÜNDE)

Honvédelem – napról napra

Életrajza mai katonaregény – lapunk tavalyi, októberi hasábjain e rövid összegzéssel „rajtolt” a dr. Ruszin-Szendi Romulusz humánpolitikáért felelős helyettes államtitkárral készített interjúnk. Azóta új fejezettel bővült a „kötet”, benne egy merőben új poszt, tábornoki előléptetés, a Kosuth térről, a Balaton utcából, Székesfehérvárról, a hajdani helyőrségekből, és a BEOSZ szűkebb pátriájából érkező elismerő, támogató szavak. Íme, a történetek rövid summázata...

Áder János köztársasági elnök – a honvédelmi miniszter előterjesztésére – dr. Ruszin-Szendi Romulusz vezérőrnagyot 2021. június 3-tól 2026. május 31-ig terjedő határozott időtartamra kinevezte a Magyar Honvédség parancsnokának. A parancsnok az államfőtől az Országház kupolacsarnokában ünnepség keretében vette át a kinevezés okmányait.

Az ünnepségen elhangzott az is, hogy az ütőképes hadsereg és hadipar felépítésének történelmi fordulatát Korom Ferenc vezérezredes, a Magyar Honvédség parancsnoka szakmai irányításával hajtották végre. Itt említjük meg: a leköszönő parancsnoknak a Magyar Érdemrend Középkeresztjét (katonai tagozat) adományozta a köztársasági elnök.

Az új parancsnok nyílt levélben fordult az aktív, a tartalékos és a nyugállományú katonákhoz, a honvédelmi

alkalmazottakhoz, valamint a kadétkokhoz.

„Önök amellett, hogy készülnek és készek a haza fegyveres védelmére, példamutató módon vállaltak szerepet mind az illegális migráció, mind a Covid-19 járvány kezelésében.

Amikor a Magyar Honvédség fejlesztéséről és jövőjéről van szó, akkor számomra egy csapatban jelenik meg a tábornok, a tisz, az altiszt, a legénység, a honvédelmi alkalmazott, a munkavállaló, a tartalékos katona, a nyugállományú (obsitos) katona és az egykori civil munkavállaló, és természetesen a kadét. A kölcsönös tiszteleten alapuló feladat-végrehajtás, a bizalmon alapuló kezdeményezés, a saját magunkkal szemben támasztott magas elvárások és a fegyelmezett, példamutató magatartás tehet minket erőssé és eredményessé.”

Szövetségünk az új parancsnokot levélben köszöntötte. Idézzünk az elnökünk, Hazuga Károly ny. altábornagy által aláírt sorokból.

„Szövetségünk tevékenysége több mint három évtizede összefonódott a Magyar Honvédség múltjával, jelenével és bizunk benne, a jövőjével is. Nagyrészt éreztük a Honvédelmi Minisztérium, a honvédség vezetőinek segítő, támogató szándékát, függetlenségünk, politikamentes tevékenységünk tiszteletben tartását.

Együttműködésünk különösen az utóbbi időszakban egyre szorosabbá vált, amelyben Önnek – korábbi felelősségteljes beosztásából adódóan is – jelentős szerepe volt. Ezt kívánjuk fenntartani, mert szeretnénk közelebb kerülni aktív katonáinkhoz, nyitottan közeledni a katonai szervezetek vezetőihez, a parancsnoki állományhoz, a fiatal tisztekhez, altisztekhez, megismertetve velük Szövetségünk tevékenységét.

Tagjaink nem felejtik a katonai hovatarozás érzését, készek tevékenyen támogatni a honvédelmi célok megvalósítását, készek tevékenyen részt venni a haderő-fejlesztési célok népszerűsítésében, a fiatalok honvédelmi nevelésének helyi programjaiban. Közös céljaink folytatása eredményében, bizunk abban, hogy érezni fogja Szövetségünk támogatását.”

(A honvedelem.hu felvételein két emlékeztető mozzanat. Dr. Ruszin-Szendi Romulusz vezérőrnagy az Országházban átveszi elődjétől a Magyar Honvédség zászlaját. Az MH új parancsnoka az utolsó afganisztáni misszió hazatérésekor, a kecskeméti repülőbázis betonján máris mikrofonok és kamerák sűrűjében találta magát.)

BH-INFORMÁCIÓ

FOTÓ: KISMARTONI MÁTYÁS (ORSZÁGHÁZ),
RÁCZ TÜNDE (KECSKEMÉT)

TARTALOM

Honvédelem – napról napra	2
„Kiscsoportos foglalkozás”	3
Az úton menni kell tovább	4
Megkérdeztük... ..	5
Visszatérés. Végre. Ülészett.	7
Tanácsadók, mindennapjainkról	8
Közérdekű	8
Történelemidézés	8
Hősök, emlékkövek, újjáéledés	9
Nehezített körülmények... ..	10
„Katonák Példaképe”	12
Hivatás, harcművészet	13
Életút, némi protokollal	14
Az utolsó távirat	15
Szövetségszövetség	16
Különleges apostoli áldás	18
Életre szóló kötődés	20
Újabb jutaspusztai „háttérkép”	21
Hősi halottak emlékezete	21
Korhűség	22
Múltunk becsülése	22
„Nyíri” vonzerő	23
A Covid frontján	23
Rólunk, „civil” szemmel	24
Elismert faültetők	24
Helyőrség nincs... ..	25
Szép nap volt... ..	25
Az „Obsitos” újra zenél	26
Áprilisi „furcsaságok”	26
Járvány, háború – honvédelem	27
„Köszönet.hu”	27
Nyírbátori pillanatképek	29
Örömnapp Nyíregyházán	29
Polgárórság, új szerep körében	30
Csepreg: közgyűlési mozaik	30
A díjátvevők „visszatérnek”	31
A jogsegélyszolgálat hírei	31
Szent drágaságaink őrzői	32

A BAJTÁRSI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK TÁJÉKOZTATÓJA

FELELŐS KIADÓ:

HAZUGA KÁROLY NY. ALTÁBORNAGY,
A BEOSZ ELNÖKE

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:

VILNER PÉTER NY. EZREDES

FŐSZERKESZTŐ:

M. TÓTH GYÖRGY

KORREKTOR:

MÉSZÁROS KÁROLY

TERVEZŐSZERKESZTŐ:

GÁBOR MARIANN

A HÍRLEVÉL INTERNETES ELÉRHELOSÉGE:

www.beosz.hu

Cím: 1440 BUDAPEST, PF.: 22.

E-MAIL: sajto@beosz.hu

NMHH SZÁM: 1612/2012

„Kiscsoportos foglalkozás”

Balatonakarattya: a honvédelmi miniszter, dr. Benkő Tibor a BEOSZ Közép-dunántúli Régió nyugállományú-szervezeteinek képviselőit kötetlen „kiscsoportos foglalkozásra” hívta meg. Kötetlen eszmecsere, kötetlen megjelenéssel, semmi protokolláris „dresszkód”.

A miniszter bevezetőjében elmondta: „A nyugállományú bajtársainkra, volt honvédségi alkalmazottakra sokkal nagyobb figyelmet kell fordítanunk, hiszen az elmúlt évtizedekben ők vállaltak felelősséget a Magyar Honvédség képességeinek megteremtéséért és fenntartásáért, hazánk biztonságának garantálásáért.” Kidolgoztak egy gondoskodási, támogatási programot a honvédelem ügye iránt elkötelezett, a hazáért továbbra is tenni akaró nyugállományú katonák számára. „Ők a mai napig a honvédség nagy családjának tagjai.”

Ezután mi is beszámoltunk tevékenységünkről, eredményeinkről, kérdéseket fogalmaztunk meg és javaslatokat tettünk. A kérdések egy része a nyugállományú-szervezetek működési feltételeinek megtartására irányult. A ma is „élő” helyőrségek mellett szép számmal akadnak alakulat nélküliek. Működésünk egyik feltétele az iroda és a közösségi helyiség megléte, ez több esetben nincs megoldva, néhol bérelt helyiségben működünk. Felvetődött az „elhíresült” székesfehérvári volt Tiszti Klub (HEMO) helyzete is. A működés másik feltétele az elanyagiasodott világunkban mindent mozgó pénz. A támogatások több forrást jelentenek: HM pályázati támogatás, BEOSZ- és önkormányzati támogatások, de nem elhanyagolható a szervezetek tagdíj-

ból származó bevétele sem. Javasoltuk egy központi normatív működési támogatás megvalósítását, amely az igazolt taglétszám és a működési feltételek alapján juttatna pénzügyi forrást a szervezeteknek, amelyek emellett pályázaton is támogatáshoz juthatnak.

A kérdések másik területe a szociális ellátást érintette. A „honvédségi egészségügy” átszervezésével megszűntek a területi katonai kórházak. A budapesti MH Egységügyi Központ, illetve Honvédkórház sokak számára elérhetetlen. Az üdültetés is sarkalatos kérdéssé vált, különösen a (remélhetőleg) elmúlt járványhelyzet miatt. Az elő- és utószezoni üdültetés mellett szükség lenne a nagyszülők és unokák közös nyári üdülési lehetőségére is. Felmerült az egyedül maradt, idős, netán gondozásra szoruló nyugállományúak és egyedül maradt hozzátartozóik katonai idősothton(ok)ban történő elhelyezése és gondozása. Természetesen ehhez először is meg kell teremteni a ma még nem létező idősothtonokat.

A katonai életpálya utolsó szakasza a nyugállományú kor. A kérdések sorából kimaradt az OBSITOS és a mellette tervezett VETERÁN csoportok lényegi különbségének megismertetése, amit a közeljövőben várunk a tárcától.

A vacsora során az anekdotáké, személyes történeteké volt a főszerep. Hazaúton adott gyors összegzésünk szerint emberi, kollegiális, és a legfontosabb, hasznos találkozón vettünk részt.

(A HM-fotó a nyugállományúak részére tartott honvédelmi miniszteri tájékoztatók egyik helyszínén, Balatonakarattján készült.)

LÉVAI MIKLÓS NY. ALEZREDES, SZÉKESFEHÉRVÁR

Az úton menni kell tovább

Nincs alternatíva: az úton menni kell tovább. S bár „2020” mindent felülírt, emellett tettek hitet Szövetségünk július 14-én, a Nemzeti Közszerződési Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karának dísztermében megtartott beszámoló küldöttgyűlésének résztvevői. Egyetérthetünk Mercuryval: „Nem menekülsz, / Hisz visz a tűz. / Az álmod egyre űz, / Amíg csak élsz!... / A műsornak menni kell tovább!” Nos, e hivatalos „műsorszámot” megtisztelték jelenlétükkel a HM, az MH Parancsnoksága, a honvédségi érdekvédelmi szervezetek képviselői...

Persze, viszi az embert a tűz, a három évtizede megálmodott szövetségi célok valóra váltásának tüze. De. Tavaly februárban még vastapsot aratott a BEOSZ megalakulása óta eltelt 30 év ünnepe, a nyár reményekkel, az egy évvel ezelőtti küldöttgyűlés határozatainak aprópénzre váltásával telt, mígnem elnökségi ülés, minden rendű és rangú egyesületi, klubbeli, tagszövetségi program Covid-uralom alá került. Hírlevelünk szerkesztőségébe idén május tájáig alig érkezett más „első mondat”: „a pandémia miatt elmaradt...”

A szeptemberi elnökségi ülést így hát idén tavasszal követhette egy másik, az ország négy táján mindenki látta, mint zárkózik be otthonába a hét régió 78 szervezetének, négy tagszövetségének 8800 tagdíjfizető, tiszteletbeli és pártoló tagja. Sokan manapság sem szívesen járnak közösségbe. Nem is szívesen

vettük tudomásul: az „eseménymentes” hetekben-hónapokban a mindennapjaink részének tekintett szolgáltatások gyakorisági listájának élére a kegyeletiek kerültek, a BEOSZ-berkekben közismert beszédíró és beszédmondó kol-

légáink egyre-másra búcsúszóval tárták elénk szeretteink, barátaink, bajtársaink érdemeit. Mindeközben azt már szívesen vettük tudomásul, hogy az érdeklődés a BEOSZ közössége iránt mégis töretlen. A BEOSZ ajtaján négy kandidáló szervezet kért bebocsáttatást, s miután az Ejtőernyősök Szolnoki Szervezete (elnök: Szabovik Zoltán), a soproni Normandia 1944 Történelmi és Kulturális Egyesület (elnök: Németh Péter), a Hátár és Rendőr Nyugdíjasok Nagykanizsai Egyesülete (elnök: Bíró László ny. hőr. alezredes) és a szolnoki honvédséghez tartozó Társadalmi Egyesületek Nőtagozata (vezető: Strojánné Gömöri Éva) az elnökségnek bemutatkozott, a küldöttgyűlés határozattal fogadta őket szervezeteink sorába, bajtársaikat bajtársaink sorába.

Szövetségünk elnöke, Hazuga Károly ny. altábornagy az elnökség írásban rögzített beszámoló gondolataihoz

szóban hozzátette: rövidebb is most az elszámolnivalónk sora. A kurtább eseménytárban azért benne foglaltatik: az elnökség dolgozott, ahogy kellett. A korábbi informatikai fejlesztések eredményeként megvalósított home office munkavégzés olyan természetes lett, mint a déli harangszó. Dönteni jórészt az operatív elnökség döntött, „új” módon, több alkalommal elektronikus úton szavazott. A tisztújító küldöttgyűlést alig egy-két hónap múltán követte valamennyi újonnan választott testület (az elnökség, a felügyelőbizottság, a tanácsadó testület) első alakuló ülése, ám a korlátozások miatt folyamatosan csökkentették a személyes találkozásokat, az „érintkezés” a

világhálóra, az elektronikus felületekre szorult. Na meg lelkieken a „30 év a honvédelem szolgálatában” című jubileumi könyv oldalaira. A jubileumi gondolatok, mindannyiunk mindannyiunknak szóló történetei azóta bejárták az országot, bizonyosságul szolgál erre a szerkesztőségünkbe „befutó”, könyvsorsról tudósító helyi beszámoló sora.

Az eseménytelenség „Janus-arcot” is mutatott, legalábbis pénzügyeink alakulása közben. A tavalyi hónapok tervei jórészt a Szövetség harminc évének ünneplése köré csoportosultak volna, írhatnánk ismét. A járvány maga alá gyűrte az ünnepségsorozatot, miként a Katonamzedéki Találkozót, és sorolhatnánk a nehezebb idők bűját-bajját. A Szövetség mindennapjaira szánt pénz egy része (a saját forrásokon túl a honvédelmi tárcától működésre, jubileumi rendezvénysorozatra kapott harmincegynéhány millió forint bizonyos hányada) maradványként maradt fenn. E „plusz” pénz az elnöki tartalékkeret létrehozásával a Szövetség és a tagszervezetek működési feltételeinek javítását, az elmaradt, de a Szövetség 30

évet demonstráló események megvalósítását szolgálja. Itt idézzük az elnökségi beszámolót: „Gazdálkodási tevékenységünk ellenőrzését a felügyelőbizottsági ellenőrzéseken túl, kiemelten a HMTámogatások felhasználásának pénzügyi, szakmai célellenőrzését a HM Katonai és Társadalmi Kapcsolatok Főosztálya is végrehajtotta. Megállapították, hogy a vizsgált dokumentumok megfelelnek az előírásoknak, a döntések szabályszerűek, a dokumentálás példaértékű.” Azt már Kopasz Jenő ny. mk. dandártábornok, gazdasági elnökhelyettes az idei költségvetés ismertetése közben jegyezte meg: a Szövetség és minden tagszervezete, 8800 „BEOSZ-tag” részesül a működéséhez szükséges közös pénzből, és jó hír, hogy ezzel minden rendben van.

A küldöttgyűlés „hivatalos dolgai” is rendben voltak: a küldöttek egyhangú szavazattal mondtak igent a tavalyi évről szóló elnökségi beszámolóra, elfogadták 2020 pénzügyi beszámolójának státusát, a felügyelőbizottság és a tanácsadó testület beszámolóit, az idei munka- és

Megkérdeztük...

.... Hazuga Károly ny. altábornagyot, hogy mit lehet tenni a Szövetség zászlaja alá tartozó szervezetek taglétszámának stabilitásáért, a „fiatalításért”, az ifjabb generáció körében a BEOSZ céljainak megismertetéséért, elfogadásáért?

– E tekintetben mindig arra jutunk, hogy nyitnunk kell a civil társadalom felé, meg kell találnunk azokat a fiatalokat, más generációkba tartozókat, akik a honvédelem ügyét maguknak tekintik és tenni akarnak érte, remél-

hetőleg a mi szervezeteink tagjaként. A jövő tehát a nyitásban van, hiszen tudjuk, ma már nem szolgál annyi katona a honvédségben, hogy a közülük nyugállományba menők a mi taglétszámunkat pótolni, növelni tudnák. Az pedig csupán álom, hogy hivatásos katonák alakítanának „nyugdíjasegyletet”. Mi 8800-an, hadosztálynyian vagyunk, és az a megoldás, hogy civileket fogadjunk be magunk közé, vonzó programkínálattal, a katonai hagyományörzés és hagyó-

mányteremtés céljainak csábításával, a honvédség mai helyzetének, netán a hivatásos szolgálat lehetőségeinek bemutatásával.

Újabb harminc évünk feltétele, hogy legyen, aki működteti a szervezetünket. Nem is elsősorban a Szövetséget, hanem azokat az egyesületeket, klubokat, amelyek most szépen dolgoznak, jól működnek, továbbviszik, átörökítik a katonai hagyományokat. Ehhez az átörökítéshez, továbbadáshoz kell fellelni a civileket, a fiatalabb katonagenerációkba tartozókat.

BH-INFORMÁCIÓ

rendezvénytervet, pénzügyi tervet, s mint említettük, négy új szervezet tagfelvételét.

A BEOSZ Tanácsadó Testülete, elnökségi felkérésre vizsgálta: a Szövetséget, bajtársi közösségét, hagyományörző és hagyományteremtő törekvéseit ismerik-e honvédségszerte? Lakonikus rövidséggel: folyamatos párbeszéd szükségeltetik az „élő” alakulatokkal, a „nem élő” helyőrségek közéleti szereplőivel. Az elnök utalt erre: az elnökség a lehető legtöbb

alakulathoz ellátogat, hogy pontos ismeretei legyenek a honvédség, a katonai szervezetek mindennapjairól, hogy a házigazdáknek pontos ismeretei lehessenek a Szövetségről, egyesületeiről, klubjairól, tagszövetségeiről. Vagyis azokról, akik nemrég még a „maiakkal” együtt szolgáltak, a rendszerváltástól napjainkig végigélték, végigszolgálták a haderő modernizálását, megannyi katonai szervezet átalakítását, megszüntetését. Vagyis azokról, akik még tudják, szűkebb

hazájukban nem is olyan rég még milyen alakulat települt, kik szolgálták ott a haza védelmét, akik a BEOSZ közösségébe tartozókként őrzik s adják tovább katonai hagyományainkat, a honvédség történelmének lapjaira kívánczó események hírét. Hiszen „viszi őket a tűz, az álom, míg csak élnek...”

A program során elismerések átadására is sor került.

Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter Németh István ny. őrnagynak a Honvé-

delemért Kitüntető Cím II. fokozatát adományozta.

Az elnökség Szövetségért Díjat adományozott Kelemen József ny. altábornagynak (lásd fotónkon) és Sipos Géza ny. ezredesnek, a BEOSZ tiszteletbeli elnökeinek.

A küldöttgyűlés alkalmából, tevékenysége elismerésül az elnökség Hazuga Károly ny. altábornagynak a 118. számú, a Kiskőrösi Helyőrségi Nyugállományúak Klubjának a 119. számú, Györgypál Csaba ny. ezredesnek a 120. számú, Horváth Jenőnének a 121. számú, dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagynak a 122. számú BEOSZ Emlékérmét adományozta.

Az elnökség díjjal, oklevéllel ismerte el a „30 év – 30 fa” ökológiai pályázaton eredményesen résztvevő tagszervezeteket, (e témáról olvashatnak lapunk 24. oldalán.), az újonnan felvett szervezetek képviselői pedig BEOSZ-csomagot vehettek át.

M. TÓTH GYÖRGY
FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY

Visszatérés. Végre. Ülészett.

Címeink honlapunkról. A „gép is csak ember”, hangulatot áraszt a kedves olvasó felé.

Visszatérés. A Szövetség operatív elnöksége május 4-én délelőtt végre visszatért a kibertérből a Kerepesi úti tanács-terem asztalaihoz, hogy megtartsa a szokásos heti megbeszélését. Mindenekelőtt megkoszorúzták a Szövetség saját halottjainak emléktábláját, amelyen immár olvasható néhány Iványi Nándor ny. ezredes neve is...

Végre. Június 8-án, 279 nap eltelté után ismét személyesen találkoztak egymással az elnökség tagjai, az ügyvivők, a felügyelő bizottság, a tanácsadó testület, a Bajtársiánkért Alapítvány képviselői. És ismét megemlékezés, egyperces néma főhajtás a járvány következtében is elhunyt bajtársakról. Emlékezni pedig kell, akár úgy, mint ekkor, a Szövetség megalakulásának 30. évfordulójára készült könyv ünnepélyesnek is tekinthető átadásával. Akár úgy, mint ezt követően, az eltelt időszak elnöki értékelésével, a tagszövetségi elnökök, régióvezetők visszatekintésével, melyek a bajtársakról, a járvány okozta vészhelyzetekről...

Ülészett... A vérbeli „munkacím” alatt áll: alig két héten belül, június 29-én ismét ülészett a BEOSZ elnöksége. Szó volt arról is, hogy Bajtársainkért Díj néven új elismerést alapított az elnökség, melyet legelőször az idei Katonánemzedéki Találkozón adományoznak majd...

BH-ÖSSZEFOGLALÓ

Tanácsadók, mindennapjainkról

A BEOSZ Tanácsadó Testülete legutóbbi ülésén Lippai Péter dandártábornok, a hon- és rendvédelmi szakbizottság vezetője elemezte a BEOSZ tevékenységének megítéléséről dr. Murinkó Attila ezredes által készített felmérést, majd a szövetségi kommunikációs csatornák összehangoltságát, a szövetségi célok helyi szintű megismertetésének kérdéseit Kékesi Anna százados, az együttműködési és kommunikációs szakbizottság vezetője értékelte, a TT működési rendjének tervezetét Magócsi Zoltán ny. ezredes, a stratégiai munkacsoport helyettes vezetője terjesztette elő.

KÉP ÉS SZÖVEG: K. A.

Közérdekű

A HÉF) legutóbbi ülésén, amelyen a BEOSZ-t Hazuga Károly ny. altábornagy, elnök és Bagi László ny. ezredes, érdekképviselői ügyvivő képviselte, közérdekű témák kerültek terítékre. Szó volt a vásárlási kedvezményekről, cégek növekvő számú árajánlatairól, az első szinten 75 iskolában jelen lévő honvéd kadét programról, a missziós devizaellátmányok emeléséről, a családtámogatás, a bérletek térítéséről, valamint az MHP Székesfehérvárra történő költözéséről, a családok életét is érzékenyen érintő helyőrségváltásról.

B. G.

FOTÓ: NAGY GÁBOR, HONVEDELEM.HU

Történelemidézés

Ausztria burgenlandi tartományában, Pinkafőn, az egykori Turba-laktanya területén áll a hajdani cs. és kir. 83. és 106. (Lehár) gyalogezredek 1936-ban emelt keresztje. Az em-

lékműnél e monarchiabeli alakulatokat jogelődjének tartó osztrák 19. vadászszázalaj alakulatnapján koszorúzási ünnepséget tartottak, melyen a BEOSZ képviseletében részt vett László Attila, a nyugat-dunántúli régió vezetője is.

A Vasárnapi Ujság írta a Nagy Háború idején: „Batkov–Zvyzynnél a délután folyamán osztrák–magyar csapatok ellen irányuló több támadás meghiúsult. Az ő felsége nevét viselő győri 19. gyalogezred és a szombathelyi 83. gyalogezred az ellenséget a leghősiesebb védelemben és igen elkeseredett kizárásban teljesen visszaverte.” A harcok július 6-án lángoltak fel először, az alakulat napját ezért hagyományosan ekkor ünneplik.

Az eseményre a „Lehár 145” emlékévben került sor. Lehár Antal, a zeneszerző Lehár Ferenc öccse, a „83-asok” tisztje, illetve a harctéren 1918-ban megalakult cs. és kir. 106. gyalogezred ezredes parancsnoka 1876 februárjában, Sopronban született.

BH-INFORMÁCIÓ

FOTÓ: JOSEF FÜRBASS

Hősök, emlékkövek, újjáéledés

Smert és ismeretlen hősök, közösen vagy magunk emelte emlékkövek, el nem múltó emlékezés, tisztelgő főhajtás, tiszt- és altisztavatáson katonaelődök példázata.

Újjáéledés, közgyűlések, szabadon fellélegzők programjai.

Mind megannyi jele a múlt emlékeit őrzők elszántságának, a Covid szorításából kikerülő közösségek élni akarásának...

A magyar hősök napján, a budapesti Hősök terén dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter emlékezett, az események a Fiumei úti sírkertben folytatódtak, ahol felavatták a megújult hősök (52-es számú) parcelláját, ahol a Magyar Honvédség hősi halottjai, a hazai exhumálások során előkerült első és második világháborús magyar katonahősök, valamint a magas rendfokozatú, a magyar haderő érdekében sokat tett katonák is végső nyughelyet kapnak, írta a honvedelem.hu...

Az altisztai hivatás hazájuk iránt elkötelezett, lojális fiatalokat kíván. Önök bekerültek a legjobbak közé, tegyenek meg mindent, hogy a legjobbaként bármilyen feladatban tudjuk önöket alkalmazni.

Magyar Honvédségben szolgálni megtiszteltetés, a haza szolgálata mindennél fontosabb. A budapesti Hősök tere (lásd Tóth László avatási főpróbán készült címlapfotóját) méltó helyszínül szolgál az altisztai állomány hazájukért és honfitársaikért vállalt elkötelezettségének kifejezésére.

Az előbbi dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter, az utóbbit Sándor Zsolt vezérőrnagy, az MH parancsnokának helyettese hangoztatta, mikor köszöntötték az avatásukra felsorakozott altiszteket...

A Győri Honvéd Hagyományőrző Egyesület és a Kismegyeri Napóleon Hagyományőrző Egyesület, valamint a Határőr Nyugdíjasok Soproni Egyesülete idén is koszorúzott a kismegyeri emlékműnél, az 1809-es, Győr melletti ütközet helyszínén, ahol Napóleon hadai ellen magyarok és osztrákok vívtak végül vesztes csatát, írta Takács Imre ny. hőr. alezredes...

A magyar hősök napja alkalmából Székesfehérváron, a „fekvő katona” emlékműnél az „összefogás” partner-

szervezeteket képviselve Lévai Miklós ny. alezredessel, a HOHE elnökével a tisztelet közös koszorúját helyeztem el, írta közösségi oldalán Berdó Gábor Károly, a Wathay Ferenc Bajtársi Egyesület elnöke, a BEOSZ Közép-dunántúli Régiójának vezetője...

A Ceglédi Dózsa György Honvéd Egyesület közössége Csemői Vigasságok programján köszöntötte a névnapjukat és születésnapjukat ünneplőket, és nem maradtak el a szokásos sportversenyek sem. Megtartották beszámoló közgyűlésüket is, amelyen kimondták a Ceglédi Dózsa György Honvéd Nyugdíjas Egyesületért kitüntetett érdemrem alapítását, írta lapunknak Koroknay Csaba ny. alezredes...

A szabadszállási Honvéd Nyugdíjas Klub közgyűlését ünnepi rendezvény követte. A 45 éve megalakult klub ma is a közérdeket szolgálja. Az MH Tartalékképző és Támogató Parancsnokság – az évforduló alkalmából – zászlót adományozott az egyesületnek, a közösségi ereklyét Pálinkás Gyula ref. lelkész áldotta meg, tudósított Horváth Balázs István ny. mk. ezredes, a hagyományőrző csoport vezetője...

A Nyíregyházi Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományőrző Bajtársi Egyesület közgyűlésén elhangzott: Budapesten, az Irinyi János laktanyában emléktáblát kívánnak elhelyezni, Hortobágy községben pedig gránitoszlopot állítanak a 2016-ban, a Hortobágyi Nemzeti Park területén mentesítési feladat végrehajtása közben hősi halált halt tüzserészeknek, írta Kovács József ny. alezredes, elnök...

Taszáron megemlékeztek a repülőter létrehozásának 70. évfordulójáról, valamint a Magyar Veterán Repülők Somogy Megyei Egyesülete megalakulásunk 30. évfordulójáról is, ahol a Corvin Alapítvány elnöke bejelentette: kuratóriumuk döntése alapján egymillió forint támogatást kap az egyesület a tárlathelyiségek „hangos tárlatvezetés” rendszerének kiépítésére, a laktanyai repülőgépek részleges körbekerítésére, fogalmazott Koppány Zoltán ny. százados, elnök...

Ünnepre készül a WAT Magiszterek Védegylete, a magyar–lengyel kibernetikusok civil egyesülete: tagságának alma matere, a varsói Wojskowa

Akademia Techniczna idén lesz 70 éves, az egyesület pedig tizenöt esztendeje alakult, tudtuk meg Balogh János ezredes, elnöktől...

A várpalotai Gábor Áron Nyugállományi Klub elnökségi ülésén elhangzott, hogy a BEOSZ-tól 50 000 forint vissza nem térítendő támogatást kaptak, amelyből számítástechnikai eszközöket vásárolnak, megalakulásuk 45. évfordulójára emléklapetteket készíttetnek, áll Fülöp Lászlóné hírében...

A kisbéri Perczel Mór Honvéd Hagyományőrző Egyesület vezetőjének, az MH 6. Sipos Gyula Területvédelmi Ezred 12. területvédelmi zászlóaljánál hagyományőrzésért felelős Békási Imrénének a magyar kultúra napja alkalmából (történelmünk és napjaink katonai, valamint kulturális hagyományainak hiteles tolmácsolásáért) a honvédelmi miniszter HM-érmet adományozott, tudta meg szerkesztőségünk...

A szentendrei Kossuth Lajos Nyugdíjas Klub 1971 tavaszán, 12 fővel alakult. Az MH Altisztai Akadémia színháztermében megtartott ünnepségen a részt vevők kaptak egy-egy példányt az Esküdt Lajos és Horváth Jenőné szerzőpáros „A közösség ereje összeköt” címmel, a Zrínyi Kiadó gondozásában megjelent évfordulós kiadványból, olvashattuk a beosz.hu-n...

A Noszlopy Gáspár Honvéd Nyugállományúak Klubjának tagjai korlátozásmentes első találkozásaik során megemlékeztek a bajtársakról, akik nem tudták leküzdeni a vírust, megtartották elismerés-átadási programjukat is, és a „normális kerékvágásbeli élet” jeleként a név- és születésnaposok köszöntésével egybekötve, júniálist is rendeztek Kaposvár közelében, a Petörke-tónál, informálta lapunkat Pető László ny. alezredes, elnök...

A jánoshalmi Bem József Honvéd Nyugdíjas Egyesület 50. évfordulója alkalmából tartott ünnepségen felelevenítették a volt katonaváros, az egykor itt szolgálók történetét, ismertették az MH parancsnokának köszöntőlevelét, az egyesület csapatzászlójára zászlószalagokat kötöttek, tudatta hírlevelünkkel az eseményen az elnökséget képviselő Vilner Péter alapfeladati elnökhelyettes.

BH-ÖSSZEÁLLÍTÁS

Nehezített körülmények...

Alig néhány hónapja, hogy az MH Szociálpolitikai Közalapítvány munkáját (Közalapítvány) a 30 éves jubileuma kapcsán volt alkalom részletesebben ismertetni. Az pedig már megszokott, hogy a beszámolási időszakot követően – a Kuratórium értékelése alapján – adatokkal is alátámasztva mutatjuk be az előző év tevékenységét és fontosabb tapasztalatait. A Közalapítvány szociális munkájában az elmúlt évet és az idei év első hat hónapját a járvány okozta nehezített körülmények, a szociális és anyagi gondok kezelése határozta meg. Ennek megfelelően mind az aktív állomány, mind a gondoskodási körbe tartozók segélyezése során prioritást kaptak azok, akiknek a járvány miatt életkörülménye, szociális és anyagi helyzete megromlott.

A Közalapítvány 2020-ban közel 45,7 millió forint támogatás felhasználását tervezhette, melyből a HM által biztosított segélyezési keret összege közel 39 millió forintot, a gyermeküdtetés támogatása pedig 6,7 millió forint tett ki. Az évközi igények azonban további összeg felhasználását is szükségessé tették, ezért a Közalapítvány a saját forrásának terhére plusz 588 000 forint felhasználását is biztosította.

A Bajtársi Hírlevélben megjelenő beszámolómban általában a gondoskodási körbe tartozók támogatásának kérdését szoktam kiemelni, 2020-ban azonban a rendkívüli körülmények miatt az aktív állományú katonák és honvédelmi alkalmazottak is nagyobb figyelmet kaptak, ezért néhány adatra kitérnék. A Közalapítványhoz 154 kérelem érkezett, köztük az a 15 is, amely a Közalapítvány parancsnokokhoz és humánszolgálatokhoz eljuttatott felhívására – a koronavírus-járvány miatti munkanélküliséggel küzdő családok támogatásának kezdeményezésére – érkezett. Az elbírálásokat követően 107 fő részesült szociális segélyben, ebből 5 fő két alkalommal, illetve 47 fő 50 000 forintot meghaladó összegben, összesen mintegy 6 000 000 forint összegben. Az érintettek közül a gyermeküket egyedül nevelő szülők élethelyzete tekinthető a legkritikusabbnak, számukra a lakhatás, a tartásdíjak elmaradása, a beteg (olykor tartósan beteg) gyermek ápolása, majd ebben az évben különösen a jövedelem-

kiesés vagy a digitális oktatás olykor magas költségei okoztak problémákat.

Az MH gondoskodási körébe tartozók (nyugállományú katonák, nyugdíjas alkalmazottak, özvegyek, árvák és a bal esetet szenvedett hadkötelesek) száma továbbra is közel 30 000 fő. Több éve elmondhatjuk, hogy az MH KIKNYP érdekvédelmi beosztottai nagy szakmai hozzáértésének és a nyugállományú szervezetekkel való együttműködésnek köszönhetően a Közalapítványhoz jelentős számú kérelem érkezik. Az elmúlt évben ez a szakmai munka is igencsak különleges volt. A személyes látogatások korlátozása miatt a kapcsolattartást

csupán telefonon, e-mailen, vagy postai úton lehetett biztosítani.

Itt apró kitérőt szeretnék tenni személyes és a BEOSZ szervezési elnökhelyetteseként szerzett tapasztalataimról. Tudom, hogy minden régióban a nyugdíjasok szervezetei együttműködnek és segítik az érdekvédelmi beosztottak tevékenységét. A Közalapítványhoz érkezett kérelmek előkészítettségére vannak kiemelkedően jó példák (Tapolca, Pápa, Szolnok, Veszprém), de különösen a nyugdíjasszervezeten kívüliek esetében rendre felvetődik az információhiány. Tudjuk, hogy ebben az évben szervezeteink nagyon nehéz helyzetbe kerültek,

korosztályunk súlyos érintettsége, a korlátozások, a programok és személyes találkozások elmaradása mind olyan körülmények, melyek az anyagi nehézségek mellett komoly életviteli problémákat is felvetettek. Szinte valamennyi szervezetünknel felerősödtek a szociális és szolidáris kérdések, és más összefüggésben mutatkozott meg a bajtársiasság.

Visszatérve a Közalapítvány munkájához, a gondoskodási körbe tartozók közül 751 fő nyújtott be kérelmet, 618 fő 33 500 000 millió forint segélyben részesült, ám 133 kérelmet kellett elutasítani, mert a szociális helyzet nem indokolta a segélyezést. Itt kell megjegyezni, hogy a „kétséges” kérelmek estén a titkárság munkatársai igyekeznek a legtöbb információt biztosítani a kérelem tárgyalásához, és valamennyi szempont figyelembevételével, olykor hosszas vita eredményeként döntünk. A végleges döntéshez az egységes szemlélet és a meghatározott feltételeknek való megfelelés elengedhetetlen. Az érem másik oldala: 2020-ban, különösen a koronavírus okozta nehéz helyzetben, az év vége felé döntés született arról, hogy a MH KIKNYP munkatársainak közreműködésével a már segélyezetttek közül a nehéz anyagi helyzetben lévők (90 000 forint alatti jövedelem) ismételt javaslatával kezdeményezzék a támogatást. Ennek nyomán 99 fő ismételt támogatásáról döntöttünk.

A Közalapítvány tavalyi összefoglalója kiemeli, hogy a segélyezetttek közül az egyedül élők (297 fő, a segélyezetttek 48%-a) kaptak nagyobb figyelmet. Rámutat arra is, hogy különösen nehéz anyagi helyzetben vannak azok, akiknek az összjövedelme a relatív szegénységi küszöböt (a KSH „Háztartások életszínvonalá 2019” adatbázisa szerint 2019-ben 105 259 forintot) nem haladja meg. Sajnos 220 fő, közülük is 150 özvegy ebbe a kategóriába tartozott, számukra a havi kiadások után a megélhetésre nem, vagy alig marad pénz. Igen nehéz élethelyzetnek tekinthető az ideiglenes özvegy nyugdíj lejárta után, de még az állandó özvegy nyugdíjjogosultság megnyílása előtt munkanélkülivé váló, állástalan özvegyek helyzete. Jelen körülmények között anyagi értelemben vett „családi támogatásra” csak nagyon kevesen számíthatnak. A Kuratórium, mérlegelve a rossz szociális és anyagi helyzetet, 146 fő esetében 50 000 forintnál magasabb összegű segélyt állapított meg.

A járványhelyzet a 2021-es év első felében is érezte hatását a Közalapítvány munkájában. Ekkor két, részben online módon megtartott ülésen a beérkezett 320 kérelemből 277-et fogadtak el, és ezek alapján közel 14 800 000 forintot fizettek ki. Idén lényegesen megváltozott az adható segély összege. Eszerint: a 80 000 forint alatti egy főre jutó nettó jövedelem esetén 60 000 forint, a 80 000 és 100 000 forint közötti nettó jövedelem esetén 55 000 forint, a 100 000 és 131 000 forint közötti nettó jövedelem esetén pedig 45 000 forint segély adható.

Fontos változás, hogy azt, akinek az egy főre jutó havi nettó jövedelme 131 000 forint alatt van, illetve azt meghaladja, továbbá a tárgyévben már egy alkalommal anyagi támogatást kapott a Közalapítványtól, azonban önhibáján kívül nagy összegű, 6 hónapot meghaladó hiteltörlesztése vagy lakhatással kapcsolatos fizetési hátraléka van, illetve súlyos betegség kezelésének (NEAK- számla), a szükséges gyógyszerek beszerzésének számlával igazolt költsége van, valamint váratlan kiadások rendezésére fedezettel nem rendelkezik, és így rendkívül súlyos élet- és anyagi körülmények közé került, a Kuratórium részletes környezettanulmány és a hozzá csatolt igazolások alapján legfeljebb 70 000 forint szociális segélyben részesítheti.

A Kuratórium a szociális rászorultságot minden esetben az életkörülmények, a vagyoni és szociális helyzet, az egészségi állapot, valamint a meghatározott egy főre jutó nettó jövedelem együttes értékelésével állapítja meg. (A szolgálta-

tási szabályzat a Közalapítvány honlapján, a www.hka.hu-n megtalálható.)

Mire az újság megjelenik, már túl leszünk a nyári programok nagy részén, így egy-két szóban ide kívánczik a Közalapítvány által 2017 óta támogatott gyermeküdületési program. A katonák és alkalmazottak 8–13 éves gyermekeinek az MH Rekreációs, Kiképzési és Konferencia Központ (Balatonakarattyá) nyári táborokat szervez, a Közalapítvány jogosultság esetén gyermekenként 50 000 forinttal járul hozzá a táborozás költségeihez. Ismeretes, hogy a gyermekek egyhetes turnusokban, szakavatott táborvezetők irányításával pihenhetnek, az üdülő szolgáltatásai és a balatoni fürdőzés élménye mellett gyermekműsor, interaktív kincskeresés, hajózás, kalandparki látogatás, zenés est színesíti a programot. A Kuratórium döntése értelmében e sorok írásáig 178 gyermek üdülésének támogatására ítélték meg 8 900 000 forintot. Megemlítem: a támogatás a gondoskodási körbe tartozók gyermekei és árvái részére is kérelmezhető.

A Kuratórium a nehezített körülmények között is igyekezett feladatát szakavatottan ellátni, munkánk sikerességéhez persze az is kell, hogy bizalommal keressenek bennünket.

(Nyékiné Rác Györgyi kuratóriumi ülésen készült fotóján balról Szabó József ezredes, elnök, mellette Gyuris Mihály titkár. A balatonakarattyai facebook oldal felvételein „interaktív kincskeresők” és kiránduló táborozók láthatók.)

SZTANÓ ZSUZSANNA
NY. ÖRNAGY, A KURÁTORIUM TAGJA

„Katonák Példaképe”, elődök tisztelője

Múlt nélkül nincs jövő – a honvéd-, illetve fegyvernemi hagyományok iránti tisztelettel vezérelve vallja ezt Varga László ny. dandártábornok. A honvédségi jól ismerik Tanácsadó Testületünk régi-új tagjának nevét. Most ismerjük meg pályafutását, saját szavai szerint...

Hatgyerekes család elsőszülöttjeként, a Vas megyei Mesterháza község elszármazottja vagyok. Itt, illetve a szomszéd község iskolájában kiváló tanárok nagy empátiával pallérozták a magamfajta falusi gyerekeket. A megyei matematikaversenyen elért I. helyezést jó ajánlólevél volt a szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium matematika-fizika szakosított tantervű osztályába. Ez egyben egy évtizedes kollégiumi életem kezdetét is jelentette. A megye „egyik” legjobb iskolájában jeles eredménnyel érettségiztem (1973).

Pályaválasztásomban inkább pragmatikus szempontok játszottak szerepet, semmint gyerekkori álmok. A Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolára felvételiztem, ami után élve az ajánlattal, a Sz. M. Kirov Kijevi Légvédelmi Rakétatüzérségi Hadmérnöki Felsőoktatási Tanintézetben tanultam, kitüntetéses oklevéllel szereztem okleveles rádióelektronikai mérnöki képesítést (1979).

A keszthelyi légvédelmi rakétaezrednél javítómérnökneként kezdtem a hivatásos szolgálatot. Bölcs elöljáróim két év után úgy gondolták, hogy talán kevesebb kárt okozok, ha a csavarhúzótól és az oszcilloszkóptól távolabb kerülök, de a mérnök tisztek akkori tipikus előmenetelét mondhatom magaménak, amit egy rendhagyó fordulattal 1997-től a győri vegyes légvédelmi rakétaezred, majd légvédelmi rakétadandár törzsének főnökeként folytattam. Mindeközben több tanfolyammal „fejleszték be képzésemet”, köztük volt a Szárazföldi Csapatok A. M. Vaszilevszkij Légvédelmi Katonai Akadémiáján „Csernobil” után közvetlenül abszolvált hadműveleti-harcászati tanfolyam, továbbá a német légiőrszolgálatnál 1999-ben eltöltött három hónapos tanulmányút.

A győri 12. légvédelmi rakétadandár parancsnoka voltam 2001-től 2006-ig (2002-től tábornokként), majd az utódezzrel folytatam 2010-ig, amikor is moszkvai állomáshelyű véderőttasé lettem Orosz-, Örmény-, illetve Fehéroroszországban. Párhuzamosan katonai felső vezetői (vezérkari) tanfolyamot végeztem (ZMNE,

2002), társaim bizalmából Primus inter Pares kitüntető címmel, majd az egyetem c. egyetemi docensi címet adományozott (2009) még azelőtt, hogy ugyanott hadtudomány doktora (PhD) tudományos fokozatot szereztem volna (2010, summa cum laude).

A hivatásos katonai pályám lezárásaként az elsők között élhettem a nyugdíj előtti rendelkezési állomány intézményével (2014–2019).

Körletfelelős helyőrségparancsnokként (Győr-Moson-Sopron és Vas megyék) és az idővel már egyetlen fegyvernemi katonai szervezet parancsnokaként korrekt kapcsolatra törekedtem a BEOSZ elnökségével, a nyugat-dunántúli régió három megyéjének BEOSZ-tag és Szövetségen kívüli – honvédelem ügyéhez kötődő – szervezeteivel, valamint országszerte a fegyvernemhez kötődő közösségekkel. Tettük ezt bajtársaimmal együtt az elődök iránti tisztelettel, valamint a honvéd-, illetve fegyvernemi hagyományok ápolása céljából a „Sine praeteritis futura nulla” (múlt nélkül nincs jövő) jelszó jegyében Nagyorosztól Jánoshalmáig, Keszthelytől Kalocsáig, Budapesttől Nagykanizsáig, Kőszegtől Fertőszentmiklósig, vagy éppen Ostffyasszonyfától Horvátzsidányig. Törekvéseink eredményeként a légvédelmi tűzérek országos találkozója, a régió Borbála-kultuszhoz kötődő rendezvénye máig élő hagyomány lett.

A BEOSZ elnöksége Katonák Példaképe Díjat (2006) adományozott számomra, két év múlva felkérésükre a Tanácsadó Testület (TT) tagja lettem. A TT tagjaként (2008–2009) is fontosnak tartottam a honvéd hagyományörzést. Külföldi szolgálatom alatt lazult ugyan a kapcsolatom a bajtársi közösségekkel, de azután a rendelkezési, illetve a nyugállomány több időt biztosított arra, hogy a hagyományörzés ügyével, intézménytörténettel foglalkozhassak, illetve a közösségekhez fűződő kapcsolataimat megújítsam. Ennek keretében 2015-ben szerzőtársaimmal megírtuk volt katonai szervezetem legutóbbi másfél évtizedének történetét, majd 2017-ben megjelent első önálló kötetem a 12. légvédelmi rakétadandár tisztikaráról, amit 2020-ban a felsőoktatásban kiválóan végzett fegyvernemi tisztekről szóló dolgozat követett. A BEOSZ elnöksége 2019-ben kért fel újra a TT tagjának, előbb a hagyományápolási, majd az együttműködési és kommunikációs szakbizottságban igyekeztem, igyekszem a testület, illetve a Szövetség hasznára lenni.

(A Horvátzsidányban 2007-ben, Szent Borbála-szobor avatásán készült fotón balra Varga László, jobbra az akkori MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoka, Tömböl László altábornagy látható.)

BH-PORTRÉ

Hivatás, harcművészet

A BEOSZ honlapja 2020-tól érdekvédelmi ügyvivőként említi a nevét. Cseppet sem „békés” küzdősportesemények, iskolai honvédelmi és sportnapok végrehajtójaként, versenybíróként bukkant fel a legkülönbébb honlapokon, olykor pedig a rákoskeresztúri új köztemető 1848/49-es parcellájában eltemetett honvédek sírjainál, a koszorúzók egyikeként. Bagi László ny. ezredes lapunk hasábjain meséli tovább életének fordulóit...

Gyöngyösön, 1961 márciusában „megkezdett” életemben mindig is nagy szerepet játszott a sport. A középiskolában, a kazincbarcikai Irinyi János Vegyipari Szakközépiskolában kezdtem el atlétizálni. Mivel nem voltam túl magas és nyurga, maradt a dobóatlétika.

Bátyám a Szovjetunióban járt katonai iskolába, követtem is őt a katonai pályán. A Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolát vegyvédelmi szakon végeztem el. Tettszett a katonaelet, a fegyelem, a gyakorlatok, a lövészetek. Két év múltán az atlétikát felváltották a kyokushin-edzések. Olyannyira megtetszett a karate, hogy amikor főiskola után Nagygyömszóra, az MN 3101 fedőnevű Hátországvédelmi Önálló Műszaki Ezredhez kerültem, létrehoztam egy kis csoportot, akiknek karatét oktattam, aztán Hatvanban, ahová időközben elköltöztünk, egy iskolában is tartottam edzéseket. (Az archív felvétel ebből az időszakból való.) A kis csapattal az alakulathoz érkező előjáróknak és vendégeknek is tartottunk bemutatókat. Időközben Gyöngyösre, Shiha Horváth János (6. dan) edzéseire kezdtem járni, azóta is őt tartom a mesteremnek. A Zrínyi-akadémiai éveim során, 1993-ban megalapítottuk a Honvéd Zrínyi SE Kyokushin Karate Szakosztályt, aminek vezetőjeként, és közel három éve a sportegyesület elnökhelyetteseként tevékenykedem. A TF-en karateedzői képesítést is szereztem, jelenleg 5. danos kyokushin mester vagyok.

Katonaéletemben sok volt a fordulat. A nagygyömszói laktanyát bezárták, az Aszódra diszlokált alakulat végül megszűnt. A katonai akadémia előtt egy évig nyelvtanfolyamra jártam, majd a Katonai Felderítő

Hivatalnál szolgáltam, immár Budapesten. Ezután Okucaniban felderítőfőnök voltam, igencsak megismertem Bosznia-Hercegovinát. Ezután nappali NATO-beosztás következett, ahol mondhatnám, természetesen edzéseket tartottam a magyar családoknak, de szívesen láttam a külföldieket is. Feladataim során a déli régióhoz tartozó NATO-parancsnokságokon végeztünk biztonsági ellenőrzéseket Isztambultól Valenciáig. NATO-szolgálatom „lezárásaként” Irakot is megjártam, hadművelleti főtiszt voltam. Rengeteg rakétatámadást éltünk meg. Egy alkalommal a tartózkodási helyem melletti irodába csapódott be a rakéta, ahol ketten meghaltak, négyen pedig megsebesültek.

Hazatérve, az akkori HM VK Művelési Központ parancsnoka, dr. Isaszegi János vezérőrnagy biztosított számomra beosztást. Balkáni irányítást, később a békeműveleteket koordináló osztály vezetője lettem, majd még egyszer kimentem Irakba hét hónapra, a NATO tanácsadó csoport vezetőjeként szolgáltam Bagdadban. A vezérkari tanfolyamot is elvégeztem, de az akkori átszervezések során végül nyugállományba vonultam. Azóta önkéntes művelési tartalékos (ÖMT) vagyok. Nyugállományú ezredesként ÖMT-s alezredes lettem, de most, közel 10 év után, a HM vezetésének köszönhetően visszakaptam a rendfokozatomat, és viselhetem a tartalékos ezredesi rendfokozatot is.

Családomnak a katonai pályához, a sportoláshoz nélkülözhetetlen biztos háttérmet köszönhetem. Feleségem, Anikó, a Szent Lukács Fürdőben fizioterápiás szakaszsztens, nagyobbik fiam, Lacika, tíz év csapatszolgálat után szá-

zadosként a HM-ben dolgozik. Kisebbségi fiam, Attila, szakács, Svédországban él családjával, két unokám van, Keán és Vince.

A közösségi élet mindig vonzó volt számomra. A MATASZ Pest Megyei szervezeténél 2015 óta tevékenykedek, az elmúlt három évben az országos elnökség egyik alelnöke voltam.

A BEOSZ elnökének felkérésére elvállaltam az érdekképviseleti ügyvivői feladatot. Rövid idő alatt már két javaslatot terjesztettem az elnökség elé. Az egyik: azon ÖMT-sek tízéves szolgálati viszonyának kitüntetéssel való elismerése, akik 2012-ben nagy létszámmal lettek tartalékosok. Ezt a javaslatot, akkor még humánpolitikáért felelős helyettes államtitkárként, dr. Ruszin Romulusz támogatja.

A másik javaslatom a „veteránprogram” tervezetének módosítására vonatkozik. Szükségesnek tartom ugyanis a „harcos veterán” kategória bevezetését. A nemzetközi környezetben is megkülönböztetik a veterán és a harci tevékenységben részt vett veterán katonákat (pl.: „Afghan Veteran”; „Afghan Combat Veteran”).

(Bagi László az archívumában őrzött felvételen Jaap de Hoop Scheffer NATO-főttitkárral egy iraki eseményen látható.)

BH-PORTRÉ

Életút, némi protokollal

Nagypapájának katonaládáját még ma is féltve őrzi, próbálja is fellelni a múlt dokumentumait, amiből annyi bizonyos, a családtörténetükben nincsenek különösebb katonai epizódok. Azaz egy mindenképp, az övé, Kékesi Anna századosé, a Szövetség Tanácsadó Testületének egyik újonnan választott tagjáé, protokollba öntött szabályaink szakértőjéé. Íme, curriculum vitae-jének néhány lapja.

Budapesten születtem, iskoláimat is itt végeztem. Két bátyámmal természetesen fociztunk, katonásdit játszottunk. A középiskolai évek alatt is több fiú vett körül, hiszen számítástechnikai iskolába jártam. Az érettségi után, amikor megtalált a lehetőség, a Magyar Honvédségnél helyezkedtem el, először közalkalmazottként dolgoztam, majd egy állománytábla-váltáskor mundért öltöttem, hivatásos tiszthelyettesként folytattam pályafutásomat. Első beosztásomban ingatlan-nyilvántartással is foglalkoztam, így ismerősen cseng több katonaműlttel rendelkező település neve. Később, még a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolán vettem részt a katonai végzettséggel

nem rendelkezők több hónapos tanfolyamán. Az alapkiképzésen máig tartó barátságok szövödtek, számos emléket őrzünk a pilisi „kirándulásokról”, az ócsai lövészárók-ásásokról és éjszakai harcászatokról, az éjjelig tartó fegyverkarbantartások szintén felejthetetlenek.

Gyermekként tanár szerettem volna lenni. Némiképp megvalósult az álmom, hiszen tartottam már előadást a Nemzeti Közszolgálati Egyetem katonai felsővezető szakirányú továbbképzési szakán és a közszolgálati protokoll képzésén is. A protokoll szigorú szabályokat ír elő, kemény munka ezeknek megfelelni. A legbüszkébb mégis arra vagyok, hogy számos kollégát segítettem az informatikai írástudás nemzetközileg egységes (ECDL-) bizonyítványának megszerzéséhez. Nagyon fontosnak tartom az élethosszig tartó tanulást, a szervezeti átalakulásokhoz és a haderő modernizációjához elengedhetetlen képességek megszerzését, fenntartását.

A protokoll tehát kemény munka, de egy-egy rendezvény, delegációs program végén örömmel gondolok arra, hogy méltán dicséret hazánk szépségeit, kultúráját meg tudtuk mutatni. A hagyományápolást és az új hagyományok teremtését fontosnak tartom, mert ez gazdagítja kultúránkat, és a társadalomhoz is közelebb visz minket, katonákat.

Az élet 2011-ben sodort erre az új szakterületre, a rendezvény-protokoll világába. Sokan álommelónak is tartják, hiszen ki ne szeretne szépen terített asztalok, lélegzetelállító épületek, illatos virágcsokrok és asztaldíszek között, vörös szőnyegen sétálva, különleges előadók közelében dolgozni, népszerű

művészekkel, és nemzetközi eredményeket elért sportolókkal, akárcsak egy rövid perc erejéig is találkozni? És valóban, a megfeszített és fegyelmezett munka mellett vannak igazán exkluzív pillanatok: láttam Putyin elnököt biztonsági embereivel körbevéve koszorúzni, de a munkámnak köszönhetően jártam például a veszprémi Püspöki Palota püspöki magánkápolnájában is.

Egy lánygyermekem van, akinek büszkén mutattam a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátó-ipari Múzeum „Protokoll és Diplomácia” című kiállításán egy általam készített programfüzetet, amely bekerült a kiállítási darabok közé.

A rendezvényszervezői munkám során találkoztam először a társadalmi szervezetek képviselőivel, köztük a BEOSZ vezetőivel. Megtisztelő volt számomra, hogy a Szövetség tanácsadó testületének elnöke, Végh Ferenc ny. vezérezredes felkért, hogy segítsen a munkájukat. Fialat korom ellenére megválasztottak a testület együttműködési és kommunikációs ügyek szakbizottságának vezetőjévé, valamint a hon- és rendvédelmi szakbizottság tagjává is. Most a Szövetség kommunikációs csatornáinak összehangoltságát elemzem, a szövetségi célok helyi szintű megismertetésének témáját dolgozom fel. Remélem, a testület és a BEOSZ elnökségének megaláztatására...

(Kékesi Anna az archív „protokoll” fotón a „nullaponton”, Hügyecz György felvételén pedig a TT alakuló ülésén balról elől látható.)

BH-PORTRÉ

FOTÓ: KÉKESI ANNAK ARCHÍVUMA
ÉS HÜGYECZ GYÖRGY

Az utolsó távirat

Magyarországon utolsó alkalommal 2021. április 29-én lehetett feladni postán táviratot. Egy civil felhívás közléte arra kérték a vállalkozó kedvű embereket, hogy egy szabadon választott típusú távirat küldésével állítsanak emléket a szolgáltatásnak. A felhíváshoz csatlakozott a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület is...

Jelen cikk szerzői elhatározták, hogy megírják a magyar katonai híradás 1848–1990 közötti történetét. A Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület támogatja a kutatómunkát, a szerzők egy része tagja az egyesületnek. Most a magyarországi táviratozás 174 éves történetéből villantunk fel néhány „civil” és katonai epizódot.

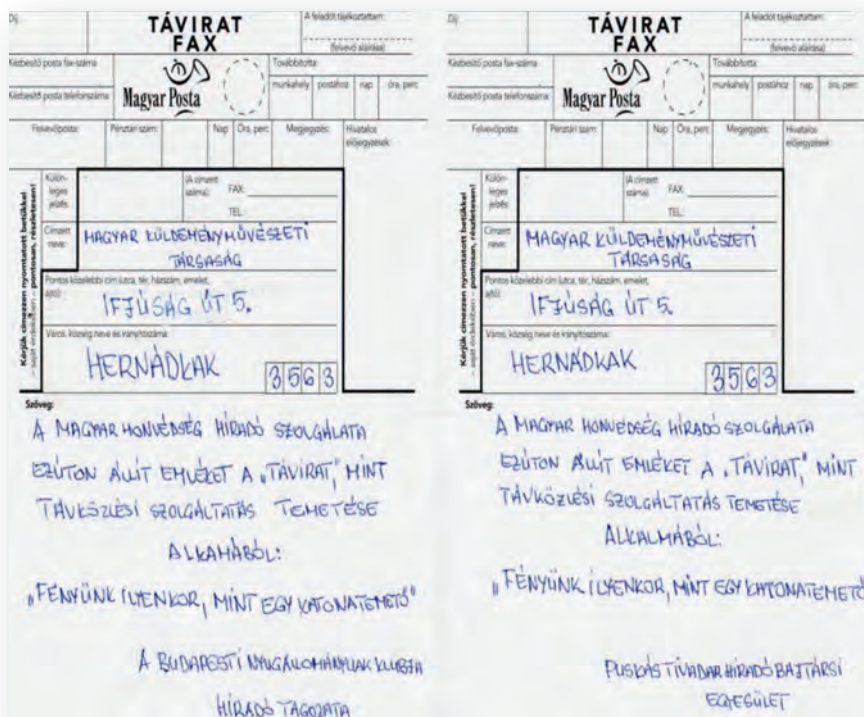
Magyarország területén, a Marchegg–Pozsony szakaszon 1847-ben építettek ki táviróvonalat, mely a Bécs–Brünn vasútvonal melletti táviróoszlopokról leágazva, táviró-összeköttetést biztosított Bécs és Pozsony között. A táviratozás ekkor kezdődött hazánkban.

A villamossággal működő táviró forradalma (a festőművész) Samuel Morse találmányával, a Morse-ábécé megalkotásával vette kezdetét. Egységes kódrendszerében az angol ábécé betűi és a számok az egész világon ugyanazt jelentették.

Az első készülék 1844-es amerikai bemutatását követően a világban, így hazánkban is a vasút építésével párhuzamosan, a forgalom irányítása céljából a sínek mentén, oszlopokra vezetékeket építettek, az állomásokon táviró-készülékeket telepítettek, ugyanakkor nagy ütemben építettek táviróvezetékeket állami és üzleti forgalom céljából is.

Az 1848–49-es magyar forradalom és szabadságharc alatt a Morse-táviró fejlesztésére és alkalmazására a kormánynak és a vezérkarnak nem volt lehetősége. Az osztrák kormány 1848. június 12-én a pozsonyi táviróállomást bezárta, majd a szabadságharc leverése után újra megnyitották a Bécs–Pozsony táviróvonalat. Pesten, a Károly-laktnyában 1850. október 1-jén nyílt meg táviróállomás.

A Monarchia területén a Hughes-féle táviró terjedt el leginkább. Az első nagyobb távirószervezet, a vasút- és (távírda) táviróezred 1883-ban alakult meg, később táviróezredre változott. A ma-

gyar királyi Honvédség hadrendjében az első távirószervezet a lovas távirójárór volt. A táviróképzés alapjait is a honvéd lovasságnál teremtették meg. A központi honvéd táviróiskola a központi lovas képző iskola bázisán jött létre Budapesten (a volt pénzverde épületében), az Üllői út 102. szám alatt.

A m. kir. Honvédség tábori rendszereiben nyílt és rejtjelzett írásos üzenetek továbbítására géptáviró-hálózatokat üzemeltetett a második világháború időszakában. A Magyar Néphadsereg tábori rendszereiben szintén működtek géptáviró-összeköttetések, az állandó objektumok 1975-ig a postai telephálózaton keresztül kapcsolódtak össze. Az írásos üzenetek továbbítására önálló hálózat tervezését és kiépítését 1975-ben kezdték meg, először a postától átvett kézi kapcsolású géptáviró-központok felhasználásával, majd saját fejlesztésű központokon keresztül. Ezen a hálózaton működött a PLATINA géptáviró-riasztási rendszer is. A nagyobb parancsnokságokon a táviratok felvételére, továbbítására és a címzettek részére történő kézbesítésére expediálórészlegek működtek. A 2000-es évek elejétől kiszorultak a géptávirók, csak rejtjeles összeköttetések maradtak még pár évig.

Magyarországon 1990-ben még 10,5 millió, 1993-ban már csak 6,6 millió, 2020-ban pedig alig 23 000 táviratot adtak fel. Elérkezett az idő a postai táviratok forgalmazásának befejezésére. Az utolsó táviratot – a felhívásra – a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület és a Budapesti Nyugállományúak Klubja Híradó Tagozata nevében dr. Horváth László Ferenc (cikkünk egyik szerzője) a nagykörúti postán, április 29-én adta fel. Mivel „tgv” központ már nem létezett (2002-ben leállították), a kisasszonynak egy online távirat-blankettakitöltő programot kellett letöltenie a számítógépére, majd a szöveget pillanatok alatt „vakon” begépelte. Ezután a gép jó öt perccel megkezdte, megküldte a szavak számát és kérte a címzettet, a feladó adatait, csekély huszonöt perccel sikerült az egyesület nevében írt táviratot, az utolsó előtti, feladni. Minden kezdődött előlről, mert a kitöltőprogram semmire nem emlékezett. A híradótagozat nevében feladott, vagyis valóban az utolsó táviratot lassabban, 30 perc alatt „ette meg” a hálózat, ekkor a postáskisasszony arcán is felvillant egy elégedett mosoly. Fotónkon e két „történelmi” távirat látható.

DR. TERNYÁK ISTVÁN NY. EZREDES,
DR. HORVÁTH LÁSZLÓ FERENC, MIKITA JÁNOS NY.
ALTÁBORNAGY ÉS SÁFÁR JÓZSEF

Szövetségdiplomácia: kettős évforduló

Kettős évforduló, szövetségdiplomáciai sikertörténet: így foglalható össze a magyar–szlovén bajtársi kapcsolatok negyed évszázada. A BEOSZ és a Szlovén Tisztek Szövetsége Lendván alighogy megkötötte együttműködési megállapodását, pár hónap múltán, 1995 augusztusában a Marcali Bajtársi Egyesület és a Szlovén Tisztek Szövetsége Lendvai Területi Szervezete is „írásba adta” kapcsolatteremtési, kapcsolatépítési szándékát. E hasábokon olvashatnak arról is, hogy a marcali egyesület alapításának 30. évfordulóját is mostanában ünnepli...

„Összekötött bennünket a katonai hivatás ismerete, valamint a béke és barátság tisztelete, megőrzésének feladata.” A Szlovén Tisztek Szövetsége Lendvai Területi Szervezete titkára írja ezt, aki most beavat bennünket közös történetük részleteibe.

A BEOSZ-szal nemzetközi tevékenységünk kezdetén jött létre az együttműködésünk. Ennek keretében először az európai katonai szervezetek szövetségével (EUROMIL) kívántuk felvenni a kapcsolatot. Az EUROMIL akkori, 1994-es strasbourgi közgyűlésén a nemrég függetlenné vált Szlovéniát képviseltük. A résztvevők között egyedül a mi szervezetünk volt az, amely egy valós háborúban, harci tevékenységével segítette hazájának védelmét, az önálló állam létrejöttét. Ez mindenkire nagy hatással volt. Számos kapcsolatot létesíthettünk a tagországok képviselőivel. Fontosnak tartottuk a régebb óta demokratikus hagyományokkal rendelkező országokat, de kerestük a kapcsolatot a rövidebb tagsági múlttal rendelkező országok képviselőivel is. Köztük volt a magyar BEOSZ, amelynek elnöke Kelemen József (akkor) vezérőrnagy volt. Az önök nemzetének megtisztelő figyelmét szomszédos országgént és honvédökként is kiérdemeltük. Az EUROMIL elnöke úgy döntött, a soron következő közgyűlésen a magyar szervezet javasolja a tagfelvételünket, ezt csak egy állandó tag kezdeményezheti. Így került sor ellenszavazat nélküli felvételünkre a lisszaboni

közgyűlésen, ezt a magyar szervezetnek és elnökének is köszönhattük.

A BEOSZ-szal létrejött baráti kapcsolatunkat hamarosan, Balatonkenesén aláírt együttműködési szerződéssel bővítettük, tovább erősödött a két baráti ország kormányzaton kívüli katonai szervezeteinek szoros kapcsolata. Mindkét szervezet elfogadta a hivatásos és nyugállományú katonák önkéntes szerveződésének lehetőségét, a demokratikus alapú együttműködést és a tevékenységek koordinálását. Célul tűztük ki a hazaszeretetre való nevelést, a honvédelem társadalmi alapjának bővítését, valamint a hivatásos és nyugalmazott katonák érdekeinek képviselését és védelmét a törvényes lehetőségek keretein belül. Megegyeztünk abban is, hogy a két EUROMIL-tag szervezet a nemzetközi szövetség irányelvei alapján végzi tevékenységét, találkozóinkkal pedig segítjük a közép-európai térség katonai szervezeteinek tapasztalatcseréjét. Rendkívül fontos jelentőségű az a közös álláspont is, hogy mindkét szervezet

támogatja a honvédelmi minisztériumuk és katonai szervezeteik által kötött szerződések végrehajtását.

A kétoldalú egyezmény jó alapot biztosított a kitűnő határ menti együttműködésnek is. Ebben vezető szerepet játszott a szlovén tisztek lendvai területi szervezete, amelynek akkor Branko Bratkovič őrnagy volt az elnöke, Boris Budin százados pedig a titkára. Az ő irányításukkal sikerült rendkívül gyümölcsöző és hatékony együttműködést kiépíteni a szlovén tisztek lendvai területi szervezete és a Marcali Bajtársi Egyesület között. Ennek keretében számos olyan eseményre, köztük katonai jellegű és baráti találkozókra került sor a határ mindkét oldalán, amelyek hozzájárultak a már 25 éve tartó szoros kapcsolatok erősítéséhez.

Több cserélátogatásra is sor került, majd az évek múltával új elemekkel és tartalmakkal bővült hivatalos együttműködésünk. Évente szerveztünk kölcsönös laktanyalátogatásokat, és nemzetközi hadgyakorlatok megtekintésére is sor került a szlovéniai és a magyarországi gyakorlótereken. Emellett közös kirándulásokat is szerveztünk a két ország megismerése céljából, részt vettünk egymás kulturális és történelmi ünnepein és rendezvényein is. Tagjaink számára az a magyarországi kirándulás volt a legemlékezetesebb, amelynek során Budapesten megtekintettük az Országházat, a Hadtörténelmi Múzeumot, majd megismerkedtünk Kaposvár, Székesfehérvár, Veszprém, Tapolca, Sümeg és Kecel nevezetességeivel.

Marcali barátaink úgyszintén őrzik szlovéniai látogatósaik emlékeit. Mint mondták: soha nem felejtik el az Adriai-tenger és az Alpok szépségeit, valamint a szlovén fővárost, Ljubljanát, ahol megtekintették a Parlamentet, emlékezetes marad számukra a Pokol-barlang, a Mura-folyói rafting, a tengerparti városok hangulata, a Szocsa-folyó vidéke, a kobaridi múzeum és sok más helység Lendvától Piránig.

A legfontosabb cél, azaz az

együttműködés és a barátság erősítése a kölcsönös tisztelet és bizalom gyümölcse. Tevékenységünk az önkéntes és egyenjogú, politikamentes viszonyon alapul. Épp ennek tudható be, hogy szervezeteink tagjai között személyes barátságok és családi kapcsolatok szövődtek.

Az 1994-ben aláírt együttműködési szerződést a két szervezet vezetősége 2018. április 20-án, Lendván tartott hivatalos találkozásukon megerősítette, miután dr. Alojz Steiner vezérőrnagy, a ZSČ, és Hazuga Károly ny. altábornagy, a BEOSZ elnöke egyetértett az együttműködés folytatásával. Dr. Alojz Steiner az alkalommal élve kiemelkedően jónak értékelte a lendvai OZSČ

és a Marcali Bajtársi Egyesület többéves együttműködését.

Negyedszázaddal ezelőtt az OZSČ Lendava (SZTTE Lendva) és a Marcali Bajtársi Egyesület kapcsolatfelvétele törte meg a jeget a nemzetközi együttműködés területén. Ezirányú tevékenységünk 2004 áprilisában vált könnyebbé, miután Szlovénia Magyarországgal együtt az EU tagja lett, ezzel együtt pedig szimbolikusan megszűntek a két ország közötti államhatárok.

(A szlovének kétfős delegációja Szövetségünk 30. évfordulójának ünnepén vendégünk volt, az általuk készített felvételen Miha Butara ezredes, a Szlovén Tisztek Szövetségének tiszteletbeli elnöke és Hazuga Károly ny.

altábornagy, a BEOSZ elnöke látható. A lapzártakor újabb hírek érkeztek. Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter a Honvédelemért Kítüntető Cím I. fokozatát adományozta e sorok írójának, Branko Bratkovič-nak, melyet a marcali egyesület családi piknikjén vett át. A Szlovén Tisztek Szövetsége Lendvai Területi Szervezetének meghívására a „Marcali”-küldöttség részt vett a Szlovénia függetlenségének 10. évfordulója alkalmából, a Hosszúfalui határátkelőt védők emlékművéhez szervezet békemeneten. Itt készül Berta Imre címlapfotója.)

BRANKO BRATKOVIČ, A SZLOVÉN TISZTEK SZÖVETSÉGE LENDVAI TERÜLETI SZERVEZETÉNEK TITKÁRA

Harminc év értékei

Szövetségünk egyik alapító szervezete, a Marcali Bajtársi Egyesület 30 éves. A méltó ünnepről ugyan le kellett mondanunk, de vezetőségünk kiadvánnyal örökítette meg a megtett utat. Egyik alapítónkat, egyben legidősebb társunkat, a 94 éves Bakos Péter ny. őrnagyot idézem: „Az egyesülési jogról szóló törvény megjelenése után, 1989 szeptemberében Marcaliban megalakult a Honvédők Bajtársi és Érdekvédelmi Egyesülete, melyet a helyőrség parancsnoka október elején, felsőbb utasításra megszüntetett. Szervezőcsoportunk, melynek én is tagja voltam, tovább folytatta az előkészítő munkát, majd 1990 decemberében a Helyőrségi Művelődési Központban 12 fővel mégis megalakítottuk a Marcali Bajtársi Egyesületet. Akkori célkitűzéseinket (a tagság érdekvédelme, érdekképviselete, valamint a magyar katonai hagyományok ápolása) ma sem fogalmaznánk meg másként...

Több mérföldkő is volt történetünkben, megannyi programunkra emlékszünk még mai is jó szívvel. Fontos dátum 2004 októbere, ekkor alakult meg a Bajtársi Dalárdánk. Bartsch Zoltán, akkori egyesületi elnökünk mondta: „A BEOSZ Dalos Találkozó és Katonadal-fesztivál megrendezésére két alkalommal kérte fel egyesületünket. (Felvételünk az egyik alkalmon készült.) A programok sikeresek voltak, megvalósításukban a város polgármestere, az önkormányzat is segítségünkre volt.”

Végül Szentés István ny. alezredes, jelenlegi elnökünk gondolatait idézem: „A három évtized eredményei, egyesületünk szellemisége alapozza meg jövőbeni sikeres működésünket.”

KÉP ÉS SZÖVEG: KÖRÖSI ANDRÁS

Különleges apostoli áldás

Két dátum, hozzá két vaskos újságírói jegyzethalmaz. Az egyik, 1991 augusztusa, a hivatalos pápalátogatások történetének magyarországi első fejezetéé. A másik, 1992 novembere, a Magyar Honvédség katonáinak első, éppenséggel vatikáni zarándoklatáé...

Az Apostoli Palota egyik különtermében, a Sala Clementinában II. János Pál pápa az egyenruhás magyarok delegációját közvetlen kihallgatáson fogadta. Részből magyarul szólt hozzánk: „Még él bennem a Magyarországon töltött napok emléke, azé a földé, amely igazán közel áll hozzám. Szívből adom rátok, a fegyveres erők vezetőire és minden tagjára, valamint az egész magyar népre különleges apostoli áldásomat... Köszöntöm önöket, akik eljöttek Rómába, hogy lássák az Örök Várost, amely Péter és Pál apostoloknak és számtalan vértanúnak, a hit hőseinek sírját őrzi, és hogy találkozzanak Péter utódjával. Nagyon örülök, hogy újra megköszönhetem azt az igen értékes szolgálatot, amit a ti szép hazátokban való látogatásom alatt végeztek.” És most vissza az első dátumhoz.

A (2014 áprilisában szentté avatott) pápa magyarországi, harminc évvel ezelőtti apostoli útjának története valójában 1988 júliusában kezdődött, amikor az olasz szenátus elnöke, Giovanni

Spadolini Budapesten járt. A pápalátogatás, valamint a római zarándokút szervezésének egyik személyisége, Keresztes Szilárd nyugalmazott hajdúdorogi megyés püspök lapoz emlékeiben. (A felvételen, Máriapócson, özsentsége kíséretében látható)

– Paskai László bíboros, nyugalmazott esztergom–budapesti érsek pappá szentelésének 60. évfordulóját ünnepeltük 2011-ben. Ekkor tudtuk meg tőle, hogy valójában mi is történt. A bíboros úr ugyanis jelen volt egy fogadáson, ahol az olasz szenátus elnöke, Spadolini megkérdezte Grósz Károlyt: mikor hívják meg Magyarországra a pápát? A pártfőtitkár-miniszterelnök – a jelenlévők legnagyobb megrökönyödésére – csak ennyit mondott: ennek semmi akadálya. Néhány héttel később, augusztus 20-án, a Szent István-év (államalapítónk halálának 950. évfordulója) alkalmából tartott szentmisén a bíboros úr bejelentette: a magyar kormány és a Magyar Katolikus Püspöki Kar meghívta a pápát Magyarországra. A százezres tömeg hosszú percekig tapsolt. Aztán széles körben megkezdődtek az előkészületek; a püspöki kar részéről engem bíztak meg munkánk összefogásával a nemzeti előkészítő bizottságban. A bizottság tagjai, az érdekelt minisztériumok képviselői mindvégig rendkívüli hozzáértésükről adtak tanúbizonyságot.

Kiemelten mindazok, akik a biztonság, a rendészet, a honvédség területét képviselték. Mondhatom, a legjobb baráti viszony éppen velük alakult ki, de hát nem csoda, hiszen a legapróbb kérdéseket is velük kellett megtárgyalni. Rómában, a Szent Péter téren hosszú évek múlva is megszólítottak a vatikáni biztonsági szolgálat emberei: „Püspök úr, a magyarországi programok lebonyolítása ma is minta számunkra...”

Ugye emlékeznek még arra, hogy Őzsentsége 1991. augusztus 16-án Ferihegyen térdre ereszkedett és ajkával érintette hazánk földjét? A fotók, a televíziós tudósítások bejárták a világot, a gesztus örökre megmaradt a hívők és nem hívők millióinak emlékezetében. Hogyne maradt volna meg e történelmi események egyik főszereplője, Lakatos György nyugállományú ezredes emlékezetében is, hiszen a miniszter és az MH parancsnokának megbízásából a kezdetektől részt vett a nemzeti előkészítő bizottság munkájában, illetve az MH Vezérkar hadművelleti csoportfőnökének helyetteseként ő irányította a honvédség feladatait koordináló, már 1990 októberében megalakított operatív bizottságot.

– Szívemet ma is melengető, lélekemelő napokat éltünk át. Megtisztelő és felelősségteljes feladataink voltak. A katonák, rendőrök, határőrök, polgári

védelemnél, vám- és pénzügyőrségnél szolgálók, az önkormányzatok emberei tudták: ország-világ előtt kell bizonyítanunk, hogy méltó, Őszentségét illetően pedig fokozottan biztonságos körülményeket tudunk teremteni. A szentatyá programja igen sűrű volt: alig néhány nap alatt számos helyszínen – Esztergomban, a Pécs melletti Pogány repülőterén, Máriapócsban, Szombathelyen és Budapesten – tartott nagymisét, Debrecenben ökumenikus istentiszteletre is sor került. A pápát és kíséretét katonai helikopterrel szállítottuk. Emlékezetes pillanatok voltak, amikor a napi programok befejeztével találkozhattam a szentatyával, aki egyszer sem mulasztotta el köszönettel illetni helyállásunkat.

A pápalátogatás körülményeinek biztosításában 4100 katona vett részt, a feladatok végrehajtásához 13 helikoptert, 340 különböző rendeltetésű gépjárművet és műszaki gépet, 700 híradóeszközt, valamint 2000 sátrat kellett igénybe venni.

A katonák – az Őszentségét szállító helikoptervezetők – egyike (a fotón balról az első) Börcsök Dezső alezredes volt, aki nyugállományú ezredesként a HM El ZRt. szimulátor-rendszereket üzemeltető osztályán dolgozik. Az 5500 órát repült pilóta így emlékszik vissza 1991 tavaszára–nyarára. (A fotón balról ez első.)

– Az akkori csapatrepülő-parancsnoktól azt a feladatot kaptam, hogy a parancsnokság képviseletében vegyek részt a katolikus egyházfi magyarországi látogatásának előkészítésében és légi szállításának megtervezésében. Csak a legjobban kiképzett, legtapasztaltabb helikoptervezetők és földi kiszolgálók jöhettek szóba, tehát igen nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy az egyik pilóta, illetve az MH 89. Szolnok Vegyes Szállítórepülő-ezrednél Őszentsége szállítására kijelölt Mi-8P parancsnok én lehettem. Váltó pilótatársammal, Szilágyi Pál őrnaggyal és fedélzeti mérnök kollégáinkkal, Viczián László őrnaggyal feledhetetlen napokat töltöttünk II. János Pál, valamint a kíséretében lévő Angeli Sodano bíboros államtitkár, Angelo Acerbi érsek, apostoli nuncius és Paskai László bíboros, esztergom–budapesti érsek szolgálatában. Felelősségteljes és feszített munka volt ez. Egy alkalommal Debrecenből éjszaka tartottunk hazafelé, azaz az Erzsébet híd budai hídfőjének közelében, a Czákó utcai sportpályán kiépített leszállóbázisunk felé. A Kárpát-medencében aznap éjjel igen intenzív hidegfrontbetörés volt, körkörös, erő-

sen villámlott a közelünkben. Meteorológiai lokátor nélkül, Őszentségével és közvetlen kíséretével a fedélzetünkön kerestük azokat a szűk folyosókat, amikben repülve, látás után tájékozódva, minden tapasztalatunkat bedobva, épségben szállhattunk le a bázison. A sikeres repülést nagymértékben megkönnyítette, hogy az ország területe felett teljes repülési tilalmat rendeltek el, így nem kellett magunkat a betervezett útvonalhoz tartanunk. Sőt, a ferihegyi légi irányítás szabad utat adott nekünk mondván: „arra repüljete, amerre kevesebb villámot látok”. Azt hiszem, a biztonságos leszállást követően minden résztvevő fellélegzett.

Őszentsége „katonái” végül az említett sportpályán köszönhettek el történelmi

utasuktól. Lakatos György például eként: „Tisztelt Szentatyá! Engedje meg, hogy Ivancsics Zsolt honvéd, hívő katona (a búcsú pillanatait lásd fotónkon) az ön látogatásának előkészítésében, zavartalan lebonyolításában igaz lelkiismerettel részt vett több ezer társa nevében átadja a mozzanatokot megörökítő fotóalbumot. Ezzel a Magyar Honvédség az ön légi szállítását a mai nappal befejezte.”

(Epilógus: néhány évvel később, 1996 szeptemberében ismét hazánkba látogatott Szent II. János Pál pápa, idén szeptemberben pedig hazánkban rendezik az 52. eucharisztikus világkongresszust, melyen részt vesz utóda, Ferenc pápa.)

M. TÓTH GYÖRGY

FOTÓ: LAKATOS GYÖRGY ARCHIVUMA

Életre szóló kötődés

A magyar határok védelme a honfoglalástól napjainkig, más és más kihívásokat jelentett és jelent. Szent István, de különösen Szent László király érdeme, hogy tudatosan, törvényben szabályozva, a kor színvonalának megfelelően szervezte meg a határvédelmet. Ezért méltán választottuk Szent László királyt a határőrök, illetve a határőrség védőszentjének.

Az ország biztonságát a határon kívülről fenyegető gazdasági, politikai, vallási és háborús veszélyforrások mindenkor jelentős mértékben befolyásolják a határvédelem, a határőrizet, a határrendészet fontosságát, szervezetét, irányítási rendszerét. A migrációs mozgás intenzitását, a kiváltó okokat, a migránsok összetételét, az elkövetési módokat, a nemzetközi összefüggéseket például állandó figyelemmel kellett kísérni, megelőző vagy folyamatot kezelő intézkedéseket kellett tenni.

Az elkövetés szervezettsége, nemzetközivé válása, más bűncselekményekhez való kapcsolódása indokolta, hogy az ellene való hatékony fellépés érdekében szorosabb hazai és nemzetközi együttműködési rendszer jöjjön létre. Ennek érdekében a határőrség kezdeményezésére hoztuk létre a Nemzetközi Határrendészeti Konferenciát, amely vezetésünkkel, 55–58 ország részvételével, húsz éven keresztül biztosította az intézményesített rendszereken kívüli szakmai együttműködést a migrációt kibocsátó, a tranzit- és a célországok határellenőrzést végrehajtó szervezetei között.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás után, a schengeni csatlakozásra való felkészüléssel párhuzamosan – a kormány döntésének megfelelően – került sor a rendőrség és a határőrség integrációjára. A két szervezet, teljes egyetértésben ki-

dolgozta azt a szakmai feladatrendszert, struktúrát, állomány és infrastruktúra-elosztást, amely biztosította a rendőrség határrendészeti feladatainak hatékony végrehajtását.

A hatékony határőrizeti, határvédelmi és határrendészeti feladatok ellátásához minden időben a legfontosabb az elkötelezett, profi módon felkészített és elismert EMBER!

Ma is fontosnak tartom, hogy a testülethez való erős érzelmi kötődés a feladatok végrehajtása során kialakuljon, és minden volt sorkatona és hivatásos állományú számára az eskü egy életre szóló kötelezettséget jelentsen. Ennek ragyogó példája, hogy az országban nagyon sok helyen tartanak összejöveteleket, baráti találkozókat volt határőrök, emlékoszlopokat állítanak, koszorúzásokat szerveznek, emlékeznek a volt szolgálati helyeikre, katonatársaikra.

A volt hivatásos állományúak és polgári alkalmazottak nyugdíjas-egyesületekbe tömörülnek, és aktív közösségi élet kereteiben ápolják a volt munkahelyük,

testületük emlékét. Ezek a nyugdíjas emberek bajtársaik megszokott közösségébe kapaszkodhatnak.

Nyugállományúként én is visszatértem a gyökereimhez, a szombathelyi határőrkerületnél szolgált volt kollégáim közé. Emellett természetesen a Határőrség Országos Parancsnokságának nyugdíjasszervezetét is a gyökereim közé sorolom. Mert mindenkinek tartoznia kell valahová!

Idén, június 18-án tartottuk meg ünnepi közgyűlésünket egyesületünk megalakulásának 30. évfordulója alkalmából. Sajnos a 27 alapító tag közül már csak egy fő

lehetett velünk. Nagy gondunk az, hogy egyre idősebb a tagság, a fiatalabb korosztályból az utánpótlás nem biztosított.

Örülök annak, hogy a határőrség megszűnése előtt létre tudtuk hozni az apátisvánfalvai Határőr Emlékhelyet, amelynek fenntartásában kiemelt szerepet tölt be a Körmendi Rendészeti Technikum.

Az évszázadok alatt sok tízezer ember szolgálta a határok őrizetét és védelmét. Közülük sok ezer az életét áldozta a szolgálati feladatok ellátása során. Tisztelet az ismert és ismeretlen hősöknek.

Visszagondolva a személyes (a jáki határőrök parancsnokhelyettesi beosztásától a határőrség országos parancsnoki beosztásáig tartó) pályafutásomra, büszke vagyok arra, hogy kiváló kollégákkal szolgálhattam hazánk biztonságát.

(Szerzőnket a Szombathelyi Határőr Nyugdíjasok Egyesületének ünnepi közgyűlésén örökítette meg Závecz József.)

BÉNDEK JÓZSEF NY. PÜ. ALTÁBORNAGY

Szent László napján

Mihály Ervin ny. hőr. alezredes elnök írta lapunknak: a Határőr Nyugdíjasok Soproni Egyesülete, Sopron ön-

kormányzata támogatásával idén is megrendezte Szent László-napi, egyszerűsített határőrség napi megemlékezését. A határőr hősök és az egyesület elhunyt tagjai tiszteletére koszorút

helyeztek el a „BM-klub” udvarán lévő kopjafánál, majd felidéztek a határőrség történetét. A program a kerek születésnapjukat ünneplők köszöntésével, baráti beszélgetéssel ért véget.

Újabb jutaspusztai „háttérkép”

Előző számunkban olvashattak a hazai katonai repülés legsúlyosabb, Jutaspusztánál nyolcvan éve, 1941. április 12-én, 17 óra 1 perckor bekövetkezett tragédiájáról. Most újabb „háttérképpel” térünk vissza a történetekre. Nézzük, mit írt a vaol.hu még márciusban.

„A Magyar Bronz Érdemkereszt katonai tagozatának köztársasági elnöki kiténtetését kapta március 15. alkalmából László Attila (67) nyugállományú alezredes, a BEOSZ Nyugat-dunántúli Régiójának vezetője...

– Azért nem lehettem nappali tagozatos a tisztí iskolán, mert előtte megnősültem – mondta. – Egy percre sem bántam meg, 47 éve élek boldog házasságban. Az elhivatottságom családi gyökerű volt: édesapám megjárta az orosz frontot, a nagybátyám repülőgép-szerencsétlenségben halt meg 1941-ben, amikor a frontvonal mögé ment (Jugoszlávia elleni) bevetésre a zászlóalj, bennégett a pápai vezérgépjében, ami lezuhant.”

A hírlevél hasábjain ekként folytatja László Attila.

– A köztársasági elnöki elismerés után jutott eszembe, hogy édesapám milyen büszke lenne rám. A nagybátyám soha nem látott arca is felidéződött bennem, aki a Jutaspusztánál halt hősi halált. Tudtam, hogy posztumusz Magyar Nagy Ezüst Vitézségért Érem hadikiténtetést adományozta számára Magyarország kormányzója. (A személyes ügyek jelzésű, a ma-

gyar királyi Honvédség számára kiadott hivatalos lap 1941. június 18-i, 27. számában olvasható erről, egyszersmind arról is, hogy a gép parancsnokának, a hősi halált halt vitéz Bertalan Árpád őrnagynak a „Magyar Érdemrend Tisztikereszthez hadidíszítménnyel és kardokkal” kiténtetést adományozták. A szerk.) Ha fénykép nem is maradt fenn róla, de mai napig őrzöm a kiténtetését. Mindketten a hazáért és a honvédségért tett szolgálatokért kaptuk elismerésünket, noha érdemben össze sem hasonlítható a két kiténtetés.

A két kiténtetés között nyolcvan év telt el. Géza nagybátyám emlékét mulhatatlanul őrizte nagymamám és édesapám. Fennmaradt egy katonai igazolványkép és egy képeslapjáról készült festmény, de édesapám öccse a nagymama temetésekor az emlékeket a koporsóba tette.

A riporternak szóba hoztam, hogy a felmenőim között van egy ejtőernyős hősi halott, mert a Bajtársi Hírlevél korábbi számában megjelent a 80 éve történt ejtőernyős-repülő tragédiáról egy írás. Ennek alapján egy újságíró közvetítésével találkoztam Szatmári Gábor gyűjtővel, akinek a tulajdonában vannak amúgy az Egyesült Államokból származó, tragédiáról készült képek. Az égő gépről és roncsairól Szokolay Tamás főhadnagy fényképész készítette a felvételeket, aki a vezérgépjében volt, de egy kéztöréssel túlélte a tragédiát. A nagybátyámról sajnos nem találtunk fotót...

Hírlevelünk kérésére az ejtőernyős-társadalom, a HM HIM levéltáros történetésze, fotótárának vezetője is kutatásba kezdett, a magyar ejtőernyőzés történetéről könyveket írók nézték át újból archívumaikat. Mindhiába. Úgy tűnik, Pados Géza megjelöléssel egyetlen fotó, egyetlen feljegyzés nem maradt fenn. Kedves olvasók! Ha mégis felbukkanna egy fotó, kérjük, jelezzék ezt szerkesztőségünknek és a BEOSZ Nyugat-dunántúli Régióját vezető László Attilának.

(A veszprémi temetőben található sírkőfotót Gáll Gábor, a MEBSZ kegyeleti bizottságának elnöke ajánlotta fel lapunknak.)

M. T. Gy.

Hősi halottak emlékezete

Tíz évvel ezelőtt, békefenntartó tevékenysége során, Afganisztánban veszítette életét Róth Orsolya posztumusz hadnagy. Fejér megye szülöttének emlékét kegyelettel őrzi a Katonai Emlékpark Pákozd – Nemzeti Emlékhely, valamint a Honvédség és Társadalom Baráti Kör Székesfehérvári Szervezete is. Az évfordulón a két szervezet, valamint a Fejér Megyei Védelmi Bizottság Titkársága és a Békefenntartók Bajtársi Egyesülete képviselői a kegyelet virágait helyezték el az emlékparkban lévő Magyar Békefenntartók Emlékművé-nél, valamint szülőfalujában, Besnyőn lévő sírjánál.

(Baghlan tartományban, 2011. május 17-én közlekedési balesetben veszítette életét Róth Orsolya posztumusz hadnagy, a jármű parancsnoka és Dálnoki András posztumusz hadnagy, toronylövész. A szerk.)

KÉP ÉS SZÖVEG: KEMPP KÖZÖSSÉGI OLDAL

Korhűség

A Honvéd Hagyományőrző Egyesület az 1990-es megalakulása óta a magyar királyi Honvédség emlékéit és hagyományait az alapítók által ránk hagyott feladatként őrzi.

(Szerzőnk a HOHE Győri Területi Szervezetének vezetője, a Honvéd Koronaőr-ség tagjaként szolgál. A szerk.)

Egyre erőteljesebb hangsúlyt kap a magyar katonai hagyományőrzés korhű egyenruhás megjelenítése. A viselt egyenruha felelősséggel jár. Az uniformist, melyhez bajtársi helyállás, élet és halál kapcsolódik, a kitüntetés, rendfokozati jelet, amelynek megszerzéséhez kemény munka fűződik, elődeinkhez méltón kell viselni, magunkra tüzni. A mundaeron keresztül nemcsak magunkat, hanem azt a fegyveres szervezetet, hadsereget is képviseljük, amelyet rajtunk, megjelenítőként keresztül ítélnék meg. Ezért kell törekednünk arra, hogy teljes és korhű egyenruhát öltünk magunkra.

Rengeteg korabeli fénykép, filmhíradó maradt fenn, viszont előfordul, hogy a látottak tévútra csalhatják a nem elég körültekintő hagyományőrzőt. A helyszín, az időpont és maga az esemény is lehet rendhagyó, drága melléfogáshoz vezet, ha ezek alapján állítja össze valaki a felszerelését. Ezt megelőzendő, létrehozunk egy forrásgyűjteményt korabeli, elő-

deink által alkalmazott szabályzatokkal. Az utasítások, fényképek, filmhíradók és más források összevetésével együttesen már megállapítható, hogy a gyakorlatban mit és miképp viseltek. Digitalizált szabályzattárunk mindenki számára díjmentesen elérhető a HOHE honlapján is.

Egyesületünk négy területi szervezeténél működik hagyományőrző raj. A Centenárium Hagyományőrző Honvéd Gyalog Dandárral, és számos más egyesülettel és csapattal nagyon jó az együttműködésünk. Nem számít, ki honnan jött, vagy mit tett eddig. Csak

az a fontos, hogy egységesen kiképzett és egyöntetűen felszerelt alakzat jöjjön létre, amelyben a minőség dominál, és az alakzat vezetését legfőképpen a feladatra való alkalmasság határozza meg. Megjelenésünk rövid ideje alatt szabályos kinézetünkkel, feszes és sarkos tevékenységünkkel tudjuk elérni, hogy az érdeklődőkben megfelelő kép alakulhasson ki a magyar királyi Honvédség katonáiról.

(A HOHE archív fotója honvéd hagyományőrzők kiképzésén készült.)

UGRAY CSABA HONVÉD HAGYOMÁNYŐRZŐ

Múltunk becsülése

A halasplebania.hu-n olvasható: „2000-ben a Kuruc Vitézek Nyugdíjas Egyesület kezdeményezésére Kiskunhalas Város Önkormányzata és az MH 36. Gábor Áron Páncéltörő Tüzérezred támogatásával megújult a II. világháborús magyar hősi halottak sírkertje.” Romvári Frigyes ny. ezredes elnök jóvoltából új hírrel szolgálhatunk.

A sírkertet az időjárás megviselte, a fejfák elkorhadtak, a felírások megkoptak. Elnökségük elhatározta: a sírkertet felújítják, a hősök emlékéhez méltóvá teszik. A város és az egyesület közössége összefogott, a felújítás alapját a BEOSZ anyagi támogatásával, és a tagság forintjaival teremtették elő, a helyi vállalkozók felajánlásokkal siettek a segítségükre. Gyakran 20-an, 25-en munkálkodtak, asztaloskodtak, festettek, rendezték a terepet, és az új fejfák is az elkorhadt keresztetek helyére kerültek. A Kiskunhalasi

Szakképzési Centrum Dékányi Árpád Technikumának honvéd kadéttjai is sokat tettek a jó ügy érdekében.

Végül júniusban adhatták át a megújult sírkertet, az ünnepségen az elnök mondott köszönetet az önzetlenül segítőknek.

BH-INFORMÁCIÓ

FOTÓ: KISS ISTVÁN NY. MK. ALEZREDES

„Nyíri” vonzerő

A hadkiegészítő parancsnokság aktív, érdekvédelemmel foglalkozó tisztjeként lettem alapító tagja egy olyan civil szervezetnek, amelynek egyetlen nyugdíjas tagja sem volt. A naptárak 1988-at írtak akkor. A névválasztásnál kerülni akartuk a „nyugdíjas” szót, végül a Nyíri Honvéd Egyesület nevet választottuk. Mikor az alapító elnök lemondott, 2000 januárjában megválasztottak az egyesület elnökévé. Hat éven át hivatásosként szerveztem a közösségi életünket.

Visszatekintve a 2003–2016 közötti szövetségi elnökségi tagságomra, egyben régióvezetői tisztségemre, olyan időszakban voltam a BEOSZ egyik vezetője, amikor a HM-támogatás az aktív állomány létszámától is függött. Napirenden volt a szervezeti tagépítés. A régióban hagyományosan működő négy nyugállományúklub mellé, közreműködéssel, további öt csatlakozott. Az egyesületünket alapító hivatásos katonák mellé hamarosan mások is csatlakoztak, tagságunk tíz főről százra gyarapodott.

Kezdetben a szabadidős sporttevékenység volt a fő cél, azonban az alapszabályba bekerült a hagyományápolás, a kulturális és honvédelmi nevelőmunka, a kegyeleti, szociális gondoskodás is. A tizedik évben munkálkodásunk elismeréseként Nyíregyháza emlékszázlót adományozott. A BEOSZ elnöksége Szövetséghez csatlakozásunk 5. évfordulóján, 2008-ban, BEOSZ Emlékéremmel ismerte el tevékenységünket.

A viszonylag fiatal tagságunk nem járt, és ma sem jár össze heti vagy havi rendszerességgel. Legnagyobb közös találkozóink az évi rendes közgyűlésünk. A vonzerőt a „mindenkinek nyújtunk valamit” elve jelentette. A sportolni vágyóknak, egészségükre odafigyelőknek sportprogramokat szerveztünk, a városi kispályás focibajnokságban csapatunk most is részt vesz. Helyőrségi „lapcsánkás” lövbajnokságunkat húsz éve látogatják a megyebeli rendvédelmi szervek, katonák aktív és nyugállományú csapatai. A kerékpártúrákról nem mondunk le, de ez évtől a gyalogtúrákra helyezük a hangsúlyt.

Több száz hagyományápoló rendezvényünk elismerést vívott ki a megyében. Tizenegy városi, megyei konferencia, tizenhárom megjelentetett könyv jelzi ezt, harmincegy emlékjel, emlékhely kötődik nevünkhöz.

Minden szomszédos országban jártunk, évente szervezünk üzemlátogatást, rendszeresen keresünk fel fürdőket. Évi két családi napunkat főzéssel és szabadidős sporttal kötjük egybe. Örömben és bánatban is figyelmesek vagyunk egymással.

Mostanában programjaink helyszínei az erdők, folyópartok, horgásztavak, ke-

rékpárutak, lőterek, uszodák, tornatermek és tekepályák, a kultúra és a történelem élményt adó helyszínei. Mi így csináltuk, így folytatjuk, talán így maradunk fiatalok testben és lélekben egyaránt.

(Az archív fotón az elnök épp a sikerek felé tart.)

TÓTH SÁNDOR NY. EZREDES, ELNÖK

A Covid frontján

Korábbi háborúink különböző frontjain elesetteket háborús hősként gyászolta a család, a kisebb és a nagyobb közösség, emléküket emlékjelek hirdették és hirdetik ma is szerte az országban.

Ma a háborút, mondhatni, a világjárvány helyettesíti. A Covid ellen vívott globális méretű frontokon sok a veszteség. Hadműveleteket vezénylő tábornokokká léptek elő az orvosok, s a hadtudomány szabályait az orvostudomány vette át.

Ami nem változott: az egyes ember elmúlása, halála fölötti érzélem mélysége. A közvetlen családtagoké egyedi, alig kifejezhető. A kisebb és nagyobb közösségek tagjainak fájdalma már leírható. Mélységes megdöbbenés, a hír hihetlensége, a mélységes fájdalom és sorolhatnám végtelenül.

Hasonló érzéseket éltünk át a Nyíri Honvéd Egyesületben, amikor tudomásunkra jutott viszonylag fiatal bajtársaink halálhíre. Burkus Lajos ny. százados, Banu László ny. törzsszász-

lós – éltek 65 évet; Sebők János ny. főtörzsszázlós – élt 73 évet.

Közös élmények alapozták meg azt az érzelmi kötődést, amelynek végén a gyász élménye is közösségi lett. Felajánlottuk segítségünket. Ott voltunk a temetéseken. Osztottunk a fájdalomban. Az egyesület elnöke mindhárom tagtársunkat személyesen búcsúztatta.

Úgy néz ki, tartós tűzszünet következik a Covid frontjain. Elhunyt bajtársaink emlékének megőrzése, az özvegygyé vált, elárvult családtagok segítése, jó és rossz példáinknak hasznosítása maradt számunkra feladat.

Nyugodjanak békében.

T. S.

Rólunk, „civil” szemmel

Mindig öröm olvasni „civil” szemmel rólunk írt cikkeket. Mint ezt a Petőfi Népeben megjelent írást...

Az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság kecskeméti, 13. Hadkiegészítő és Toborzó Irodájának munkatársai rendszeresen keresik fel a gondoskodási körükbe tartozó nyugdíjas katonákat otthonaikban és az idősothonokban.

Májusban Preising Konrád nyugállományú századost, az ejtőernyőszolgálat korábbi főnökét látogatták meg a ballószögi Aranykor Időskorúak Otthonában, ahol Parádi Gyöngyi zászlós, Nagy Nikolett Zsófia közkatona, Snaikerné Gonda Zsuzsanna terápiás csoportvezető, Deliné Gonda Marianna, a toborzóiroda munkatársa és Farkas Márta honvédségi nyugdíjas beszélgetett egy jót a veterán katonával. Hallhatták, 1959 novemberében lett katona, és 1991 októberében, 3865 ejtőernyős ugrás birtokában vonult nyugállományba. Pályája során több nemzeti rekordot is felállított, a sereg

első ejtőernyős-bajnokságában ő volt a legjobb célba ugró. Huszonöt éven át „ugrotta be” az új és javított ernyőket.

„A félelem soha nem múlik el, mondta, legfeljebb később, a gyakorlat következtében szorongó érzése csendesedik, de mindig ott marad az ugróval.”

A veterán ejtőernyős két Gyémánt Teljesítmény Jelvényt és 56 dicséretet

érdemelt ki aktív éveiben. Az ugrások adatait őrző napló szerint összesen 12 és fél órát töltött a zuhanás állapotában.

Preising Konrád nyugdíjasként is aktív életet él, és tagja a Magyar Veterán Repülő Szövetségnek.

KÉP ÉS SZÖVEG: HORVÁTH PÉTER

Elismert faültetők

A BEOSZ elnöksége a Szövetség 30. évfordulója tiszteletére, mint arról már beszámoltunk, „30 év 30 fa” címmel ökológiai (faültetéssel kapcsolatos) pályázatot hirdetett. A legeredményesebb tagszervezet, a Nyíri Honvéd Egyesület 100 000 forint, a Honvéd Bajtársi Klub Tata, valamint a Szegzárd Veterán Vegyész Baráti Társaság 50 000-50 000 forint elnökségi díjazásban részesült, a Kiskőrös Helyőrség Nyugállományúak Klubja emléklapot kapott.

A Honvéd Bajtársi Klub Tata nyomban élt is a lehetőséggel, és díjukat megtoldva közösségi pénztárcájukból, elbarangoltak Zsámbékra, és az Etyek-Budai borvidékre. Elnökük, Sárközi József ny. ezredes hírlevelünknek lapzártakor eljuttatott sorából kiderül, Zsámbékon felkeresték a Lámpamú-

zeumot, a barokk templomot, majd ellátogattak egy etyeki borpincébe,

ahol finom borokat kóstoltak, miközben Romhányi József írásaiból idézgettek.

BH-HÍR

FOTÓ: BIRKÁS ERZSÉBET

Helyőrség nincs, „katonaélet” van

Ötven esztendő – szép kor egy szervezet életében. Kiskőrösön 1971-ben alakult meg a Kiskőrösi Helyőrség Nyugállományúak Klubja, és azóta is gazdag programkínálattal, töretlenül működik.

Tavaly a járvány miatt elmaradtak a rendezvények, hiszen a tagság éppen a legveszélyeztetettebb korosztályba tartozik. A védőoltások felvételével, a rendelkezések enyhítése után azonban módot találtunk jeles évfordulónk méltó megünneplésére.

(De nem csupán erre nyílt mód: lapzártakor kaptuk a hírt: azóta már Velence tavi kiránduláson vett részt a klub 45 tagja. A szerk.)

A városháza előtt zászlófelvonással megkezdett ünnepségünk a Petőfi Sándor Művelődési Központ színháztermében folytatódott. Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter üdvözlő szavait Kocsi László ezredes, a HM társadalmi kapcsolatok osztályának vezetője tolmácsolta. Jelenlétével megtisztelte a napot a térség, a város közéletének, a társ fegyveres testületek, BEOSZ-szervezetek több képviselője, köztük Hazuga Károly ny. altábornagy, a BEOSZ elnöke.

A gazdag program nyitányaként étellel, üdítővel, kedves szóval invitáltuk a

vendégeket. Fadgyas István ny. őrnagy ünnepi beszédében szólt az eltelt ötven évről, arról, hogy bár a laktanya 2001-ben bezárt, a városban ötven év után megszűnt a helyőrség, a nyugállományúak tovább vitték a katonai hagyományok ápolását, az érdekvédelmi tevékenységet, a város életének szerves részévé váltak.

Az évforduló alkalmából kitüntetések, jutalmakat, emléktárgyakat vehettek át, Gottfried Béla ny. ezredes a Honvédelmi Kiténtető Cím II. fokozatát, Schiller

Katalin ny. őrnagy és Martin Ferenc a III. fokozatot kapta.

Az ünnepség során a vendég BEOSZ-szervezetek vezetői szalagot kötöttek a csapatzászlóra, majd a résztvevők megnézhatték a klub ötven évéről tanúsító kiállítást. Ezt követően koszorúzásra került sor a Helyőrségi Emlékparkban. Végül minden vendég erre az alkalomra palackozott üveg borral indulhatott haza. Szép nap volt!

SCHILLER KATALIN NY. ŐRNAGY
FOTÓ: KOVÁCS LÁSZLÓ NY. R. FŐTÖRZSÁZSÁZLÓS

Szép nap volt...

Ekként fejezte be „jubileumi” sorait a kiskőrösi tudósító. Szép nap volt azért is, folytathatjuk a magunk részéről, mert 92. születésnapja alkalmából a bajtársat, Kormány Sándor ny. ezredest felkereste az elnök, Fadgyas István ny. őrnagy, hogy az önkormányzat fenntartásában lévő idősök otthonában az igazgató, Csengődi Kamilla, és az elnökhelyettes, Gottfried Béla ny. ezredes jelenlétében átadja a honvédelmi miniszter által adományozott emléktárgyat, egy névre szóló löveget.

A „tárgy” nem véletlenül volt löveg, hiszen az ünnepelt egykor az MN 3930 fedőszámú 10. tüzérezred parancsnoka volt. A honvedelem.hu és a hadkiegeszites.hu egykori születésnap írásának jóvoltából ma is olvashatjuk: a Kosuth Tüzér Tiszti Iskolán avatták alhadnagyként tisztté, majd első szolgálati beosztását, a 29. tüzérezred osztályfelderítő tiszti posztot Kiskunfélegyházán szabták meg számára. Később került Kiskőrösre, tíz évig állt az ezred élén, majd más helyőrségek „hadkieges” évei után vonult nyugállományba. Visszaköltözött Kiskőrösre, aktív tagjá-

vá, majd vezetőjévé vált a nyugállományú katonák helyi közösségének. Munkássága elismeréseként ezredessé léptették elő.

BH-HÍR
FOTÓ: KORMÁNY SÁNDOR ARCHÍVUMA

Az „Obsitos” újra zenél

A Kispesti Obsitos Fúvószenekari Egyesület művészei újra zenélnek... Még visszatekinthetünk az elmúlt évi telt házas újévi koncertre, a BEOSZ

30. évfordulóján adott műsorunkra, majd a járvány miatti kényszerleállásra, később a Szelidi-tó partján tartott szakmai továbbképzésre és az újabb

korlátozásokra... Májusban végre készülhettünk egy jubileumi térzenére, Kispest önálló várossá alakulása 150. évfordulójának ünnepén. Alkalomhoz illő zenével kedveskedtünk a hálás közönségnek. A BEOSZ koordinációs elnökhelyettese, Esküdt Lajos ny. ezredes ekkor adta át zenekarunknak a honvédelmi miniszter magyar kultúra napja alkalmából adományozott elismerő oklevelét.

Filmzene-koncertet is tartottunk nyári táborban részt vevő általános iskolásoknak, s legközelebb október 27-én, a „Balassi” kórusával közösen lépünk fel a RaM Colosseumban.

SEPCSIK T. SAROLTA NY. ŐRNAGY

FOTÓ: BARA ERZSÉBET, (CÍMLAPFOTÓ: EGRESSY JULIANNA FUVOLÁS)

Áprilisi „furcsaságok”

A veterán repülős és ejtőernyősnaptár április 12-i „furcsaságokra”, e napon történt dolgokra emlékeztet...

Itt van elsőként Jurij Alekszejevics Gagarin neve, aki épp hatvan esztendeje, 1961. április 12-én a Vosztok-1 űrhajójával elstartolt Bajkonur Űrközpontból, hogy majd' egy teljes Föld körüli utat tegyen meg. E napon, az űrhajózás világnapján természetesen a mi Farkas Bercinkre, és a sajnos közben világot váltott Magyar Bélára emlékezünk. (A 240757 Farkasberci nevű, Sárnecky Krisztián által 2005. május 26-án felfedezett aszteroidára nemkülönben, amely a magyar űrhajós után kapta a nevét. A szerk.)

Két másik történetünk tragikus történet.

Húsz éve, 2001. április 12-én, Gyulafirátót közelében, képzési repülés során két Mi-24-es helikopter a levegőben összeütközött. A vezérgép személyzete végzetes katasztrófát szenvedett. (A másik helikopterrel a súlyosan megsérült Rolkó Zoltán százados, gépparancsnok és Stumpf Péter főhadnagy, operátor kényszerleszállást hajtott végre.) Az elhunyt pilótákra, Sági Zoltán százados, gépparancsnokra és Nagy László főhadnagy, fegyverzetoperátorra emlékeztünk; ki csendben, ki egy szál virággal vagy koszorúval kereste fel pilótatársaik sírhelyét. Nyugodjatok békében!

Végül egy másik, szintén Veszprém légtérben bekövetkezett tragédia okán kell hősi halott katonákról szólnunk. A Magyar Honvédség és jogelődjei történetének legnagyobb repülő- és ejtőernyős katasztrófája során, 1941. április 12-én a hazájukért életüket adók jutaspusztai emlékművére idén is elhelyezték koszorúikat a Veterán Repülők és Ejtőernyősök Veszprémi Egyesülete (VREVE), a Magyar Veterán Repülők Szövetsége, a Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége, a MATASZ Veszprém Megyei Egyesülete és a Corvin Alapítvány képviselői.

SOÓS LAJOS NY. ALEZREDES, VREVE-ELNÖK

Járvány, háború – honvédelem

Több mint egy éve élünk együtt a mindenkit megviselő, a világ szinte mindegyik országát sújtó Covid-19 (SARS-CoV-2) vírus által okozott járvánnyal. Többségünk ilyen hosszú ideig tartó bizonytalansággal, veszélyeztetettséggel még nem találkozott.

(Szerzőnk a Magyar Honvédség egészségügyi szolgálatának számos beosztását betöltő katonaeorvos, ismert katasztrófa-orvostani, katonae-gészségügyi szaktekin-tély. Aktívan publikál, a Zrínyi Kiadó idén májusban jelentette meg A magyar katonae-gészség-ügy az első Öbölháborúban című kötetét. A Kossuth Rádió egyik reggeli adásában a széles nyilvánosság előtt osztotta meg a Covid-járvánnyal, a katonák védekezésben betöltött szerepével kapcsolatos gondolatait. Ezúttal a hírlevél kérésére, olvasóinknak szánt soraival segít eligazodni e témában. Mindenekelőtt dr. Erdős Károly, az oltóanyagok és az immunológia területén munkálkodó tudós orvos elődjének évtizedekkel ezelőtti szavait idézi: „Bármilyen immunizálás alkalmazásakor alapfeltétel, hogy az oltással járó kockázat messze maradjon alatta a megbetegedés kockázatának.”)

A Covid-járvány meghatározza a gondolatainkat, adjunk hozzá egy kis járványtörténeti kitekintést.

A feljegyzések szerint Xerxész 1,5 milliós perzsa serege Thesszáliában 500 000 embert vesztett főként vérhas miatt, és kénytelen volt lemondani Görögország meghódításáról. Spárta és Athén vitájában a pestis mondta ki a

végző szót, áldozatul ejtve magát Periklészt is. Hippokratész, az ókor és az egyetemes orvoslás egyik legkiemelkedőbb alakja ekkor állapítja meg, hogy „a pestis a háborúk betegsége”, de a többi hírhedt betegségről, a himlőről, a tífusról és a vérhasról is említést tesz.

A szentföldi hadjáratokból hazatérő katonák hurcolták szét Európában a himlőt és a leprát. E mögött járványtani törvényszerűségek húzódnak meg: a hadjáratok fogékony embertömeget kényszerítettek szűk helyre, siralmas higiénés viszonyok közé. Később megjelent a lőpor, a lőfegyverek háborús alkalmazása, de a járványok továbbra is jóval több csata sorsát döntötték el, mint az alkalmazott fegyverfajta vagy harcmodor.

Nem kívánjuk e hasábkon valamennyi, háborús körülmények között, vagy éppenséggel más földrészek felfedezése során kitört járvány történetét, az orvostudomány fegyveres küzdelmek közbeni fejlődésének (tömeges sebesültellátás, tábori körülmények közötti mind eredményesebb műtétek, a védőoltás, az antibiotikum felfedezése és harctéri alkalmazása stb.) minden

„Köszönet.hu”

Hévízi rehabilitációs kezelésem idején lehetőségem adódott, hogy megismerjem kezelőim Covid idején tanúsított helytállását. Az itt dolgozó ápolók, orvosok, többségében családanyak, akik többhónapos honvédkórházi vezénylés után visszatértek intézetükbe, hivatástudattal, megszokás nélkül folytatták munkájukat. Állampolgárként, katonaként is büszke vagyok nehéz és veszélyes körülmények között végzett szolgálatukra, fáradhatatlan gyógyító munkájukra, „bajtársaimmá” fogadom őket...

Kelemen József ny. altábornagy, a BEOSZ tiszteletbeli elnökének soraihoz mellékeltem fotón, az MH Hévízi Rehabilitációs Intézet aulájának alkalmi dekorációján a Covid elleni harc résztvevőinek nevei láthatók.

mozzanatát felidézni. De említsünk meg egy alig ismert magyar vonatkozású felfedezést. Dr. Feistmantel Károly törzsorvos, az akkori honvédkórház bakteriológiai, majd patológiai laboratóriumának vezetője 1916-ban saját magán végzett kísérletekkel bizonyította a tífusz elleni védőoltásának hatékonyságát. Ettől az évtől kezdve a megbetegedések száma a felére csökkent. A felfedezés helyszíne a mai napig megtalálható a kórház gazdasági bejárata melletti régi patológiai épületében.

Ismereteink, saját tapasztalataink emlékeztetnek a múlt század 50-es éveinek súlyos járványaira, arra, hogy a tuberkulózis, a szamárköhögés, a torokgyík, a kanyaró és a gyermekbénulás még a Covidnál is magasabb halálozási kockázattal járt, ám nem a társadalom egészét, hanem elsősorban a gyermekeket, a rossz közegészségügyi körülmények között élőket sújtotta.

Néhány időrendi adat a magyarországi kötelező védőoltásokról, a bevezetésük sorrendjében: kolera (1884), himlő (1887), diftéria, vagyis torokgyík (1938), 1954 Di-Per-Te, azaz torokgyík-szamárköhögés-tetanusz, valamint BCG, vagyis tuberkulózis, tébécé (1954), gyermekbénulás, polio (1957–1960), morbilli, azaz kanyaró (1969), rubeola, rózsahimlő, majd kiegészítve mumpsz, fültőmirigy-gyulladás (1989, 1990 és 1991), hepatitis B, azaz fertőző májgyulladás (1999), és BCG (2000).

A Magyar Honvédségben jelenleg hét védőoltás kötelező, melyből hatot kombinációban (Di-TE-mTY, illetve morbilli-mumpsz-rubeola), egyet, a meningococcus ellenit pedig külön kapják meg. A NATO oltási ajánlásában 22 különböző oltás szerepel, melyből legtöbbet, 19-et, az USA hadserege alkalmaz, Magyarország 15 oltás használatát fogadta el.

A Covid-járvány minden társadalmi réteget és társadalmi feladatot érintett, így a felszámolásában részt vevő erők és eszközök is sokszínűek. A legnagyobb nyomás az egészségügyre nehezedik. A Magyar Honvédség jelentős szerepet vállalt a járvány és következményeinek felszámolásában. Jóleső érzéssel halom-olvasom a sok elismerő megjegyzést a katonák helytállásáról, magatartásáról és hozzáállásáról.

A Magyar Honvédség közegészségügyi-járványügyi rendszere, felkészültsége és szerepvállalása nemzetközi elismertséget vívott ki. Elsőként fejleszt-

tettünk ki különböző, konténerekben alkalmazható közegészségügyi-járványügyi laboratóriumokat. A rendszerváltozás utáni fejlesztések során az országban egyedülállóan PCR-re, a vírus, illetve a baktérium genetikai jellemzőinek vizsgálatára, jelenlétének kimutatására alkalmas készüléket szereztünk be. A NATO-tagságunk ünnepi pillanatai után, 1999-ben, a koszovói menekültválság kezelésére a katonai szövetség tisztán humanitárius (Szövetséges Menedék elnevezésű) műveletet indított, amihez speciális feladatra alkalmas egészségügyi alakulatot kerestek. Ekkor, 1999. április elsejei készenléttel alakult meg a Magyar Honvédség első NATO-feladatát végrehajtó Közegészségügyi-járványügyi Felderítő és Elemző Csoport. A NATO szintjén is első ilyen, táborigények között mobilisan működő szervezet kiváló eredményeket ért el: az albániai Hamalajban, a közel 40 000 menekültet befogadó táborban semmilyen járvány vagy veszélyeztető betegség nem alakult ki. Ezt követően a csapat egy része, a teljes eszközparkkal szövetségi felkérésre Albániából a koszovói Pristinába települt át, és immár „Pannónia” megnevezéssel, tíz évig magyar felügyelettel és állománnyal tett meg mindent a balkáni műveletben részt vevő csapatok és nemzetek közegészségügyi-járványügyi biztosításáért.

A mai napig is talán a legsikeresebb, legelismertebb járványügyi „találmányunk” is innen, Koszovóból ered. A KFOR-ban szolgálók első csoportjának hazatérését követő „visszaszűrések” során katonáink között emlékezetem szerint hét tuberkulózisos beteget találtunk. A kórokozó kimutatása nagyon hosszú folyamat volt akkor, közel két hetet vett igénybe a hagyományos módszerekkel. Ezt gyorsította fel a ma már mindenki által ismert PCR, mellyel pillanatok alatt kimutathatók a kórokozók.

Az USA elleni terrortámadás-sorozat utáni évben, 2002-ben került sor a NATO

prágai értekezletére, ahol a nemzetek a terror elleni küzdelemre ajánlhattak fel képességeket. Hazánk e NATO-csúcsra ajánlotta meg ezt a speciális képességét. Az amerikai és német hasonló laboratóriumokkal szemben mindig mi voltunk a gyorsabbak. Ez perdöntő, hisz az időben elkezdett antibiotikum-kúra semmissé teszi az adott baktérium próbálkozásait. „Találmányunk”, a Molekuláris Mikrobiológiai Laboratórium világhírnévre tett szert. Később a dobozolt formából konténeres elhelyezésűvé alakítottuk a laboratóriumot, amely biztosította az athéni olimpiai játékok biológiai fegyverek elleni védelmét, akárcsak számos NATO-csúcstalálkozót.

A jelenleg (június első hetén) leszálló ágban lévő Covid-járvány feladataiban való sikeres részvételnek ezek a meghatározó szakmai alapjai. A diagnózis felállításához jelentős számú és biztonságos eredményű PCR-tesztet végzett el az MH Egészségügyi Központ. Mobilis képességeit telepítette és a Molekuláris Mikrobiológiai Laboratórium folyamatos készenléti szolgálatot adott. A honvédségi oltóbuszok beszerzése, berendezése és működtetésének szakmai megalapozása zseniális, és az eddig leírtak hiteles összefoglalója.

Ismeretes, hogy sok katonánk külföldön, eltérő járványügyi feltételek között teljesít szolgálatot. Az MH Egészségügyi Szolgálat főnöke, dr. Kopcsó István orvos vezérőrnagy honvedelem.hu-n (2020 decemberében) olvasható összefoglalója szerint idehaza 744, misszióban pedig 6 katona fertőződött meg a koronavírustól, és egy honvédelmi alkalmazott és egy tartalékos katona hunyt el a fertőzés következtében. Külszolgálatban egy fő állt akkor kórházi kezelés alatt, műveleti területről 14 főt szállítottak haza. A fertőzöttek közül 2648-an gyógyultak meg, egy katonát kellett lélegeztetőgéppel alkalmazásával gyógyítani. Az egészségügyi laboratóriumaink addig több mint 37 000 vizsgálatot végeztek el a HM, illetve az MH részére.

Csupán megismételném: a Covid elleni oltás kockázata alatta marad a megbetegedés kockázatának, és ezt a tanulságot szemlélatomást sokan megfogadták.

(A szerző felvételén az albániai Hamalajban felállított közegészségügyi-járványügyi felderítő és elemző „komplexum” látható.)

DR. SVÉD LÁSZLÓ PhD NY. O. ALTÁBORNAGY

Nyírbátori pillanatképek

Peregnek az események a Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdíjasai Egyesület háza táján, és azon túl is, ahogy ez az elnökük hírlevelünknek írt tudósításából kitűnik...

Régi álmunk valósult meg nemrégiben, amikor is a tagság két keze munkájával felújította a volt határőr-laktanya udvarán lévő, határőrség hősi halottjai emlékére készült emlékművet. A munkálatok pénzügyi alapjait a BEOSZ támogatása és az egyesület hozzájárulása teremtette meg.

Megtartottuk éves beszámoló, egyben tisztújító közgyűlésünket is. Egyhangúan elfogadtuk az elmúlt évi munkáról, pénzgazdálkodásról szóló beszámolót, a felügyelő bizottság jelentését, valamint az idej programtervezetet. Az ezt követő tisztújítás során az eddigi elnökség ismét bizalmat kapott.

Régi-új elnökségünk máris emléktáblát avatott Penészlek községben, a volt határőr-orsz épületének falán, Szent László-nap tiszteletére, és egyesületünk megalakulása 15. évfordulójának alkalmából. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye „határőr” települései közül, ha-

gyománnyórózó programsorozatunk első helyszínéül választottuk e községet.

(Az egyesület archívumából való fotón az emlékmű-felújító „kalácsa”, bal-

ról: Fodor Sándor, Karsai Ferenc, Őz János, Terdik Péter, Őz László, Gyenes József és Janovics János.)

JANOVICS JÁNOS NY. R. EZREDES

Örömnep Nyíregyházán

AFegyveres Erők és Rendvédelmi Szervek Nyugdíjas Klubja minden esztendő utolsó negyedévében köszönti a kerek születésnaposait és házassági évfordulókat. Tavaly a vírusjárvány

miatt nem kerülhetett sor kedves programunkra. A korlátozások enyhítését követően ügyvezetésünk úgy döntött, hogy a hosszú idő utáni első közös rendezvényünket ennek szenteljük, szerve-

zeti életünk méltó nyitányán köszöntve már az idej jubilálókat is.

Olyan házaspárokat ölelhetünk át, akik 55 és 65 éve tettek fogadalmat a házassági anyakönyvvezető előtt, és olyan születésnaposokat köszönhetünk, akik 70-75-80-85 éve látták meg a napvilágot. Az emléklapok, ajándékok átadását követően csoportkép is készült, majd a Honvéd Népdalkörünk köszöntőjével, s az ünnepekkel meglepetéstörtéjének, pezsgőinek elfogyasztásával folytatódott programunk.

Ezúttal köszönöm meg a honvédelmi miniszternek és a Magyar Honvédség parancsnokának köszöntő emléklapját, melyet a korlátozó intézkedések miatt a 85. évét betöltött klubtársunk, Pataki Dezső nyugállományú alezredes postai úton kapott meg.

SZLUK ISTVÁN NY. ÖRNAGY, ELNÖK
FOTÓ: A SZERZŐ FELVÉTELE

Polgárőrség, új szerepkörben

A pandémia alatt új szerepkörben mutatkozott be a polgárőrség. A bűnmegelőzés, a közterületi szolgálat mellett a fókusz a társadalmi felelősségvállalásra, a szolidaritásra és az önfeláldozásra helyeződött. A feladatok végrehajtásához 2022-ben az ideinél 200 000 000 forinttal több állami támogatást kapnak a polgárőrök.

Mindezt dr. Túrós András, az Országos Polgárőr Szövetség (OPSZ) elnöke mondta egyesületünk, a Gyenesdiási Polgárőr és Vízi Egyesület (GyPVE) közgyűlésén, amelyen a polgárőrség, az OPSZ megalakulásának 30. évfordulója is téma volt. Elhangzott: több tízezer polgárőr vett részt a járvány elleni védekezésben, segítette az oltakozást, a szociális ellátást. Összesen 9,5 millió szolgálati órával zárta a 2020-as évet a polgárőrség, amely a rendvédelmi szervek partnereként a bűnmegelőzési feladatokon túl ma már komoly szerepet vállal az ország határainak őrzésében, a környezet- és természetvédelmi feladatok ellátásában, de a veszélyhelyzetek megelőzésében és kezelésében is.

Szabó Sándor, a GyPVE elnöke ismertette közösségünk elmúlt évi eredményeit, az idei feladatokat, a pénzügyi tényleget. Felolvasta Pintér Sándor bel-

ügyminiszter köszöntőlevelét, amelyben többek között ez áll: a komoly veszély összefogással legyőzhető, s ebben az összefogásban óriási szerepe volt a polgárőröknek.

Gál Lajos, Gyenesdiás polgármestere hangsúlyozta, hogy a település rangos elismerésként immár másodszor is megkapta a Kiváló Polgárőr Település oklevelet, majd külön köszönetet mondott a Velencei-tavi halpusztulás kárainak felszámolásában részt vevő polgárőröknek.

A Zala megyei rendőrfőkapitány, dr. Vereckei Csaba r. dandártábornok elmondta: a rendőrségre is nagy teher hárult a pandémia idején, de a polgárőrökre

mindenben számíthattak. „Legyenek büszkéek arra, hogy ennek a szervezetnek a tagjai, mi büszkéek vagyunk arra, hogy velünk dolgoznak” – tette hozzá.

Dr. Andor László r. alezredes, a Keszthelyi Rendőrkapitányság vezetője kérésének adott hangot: a Balaton-parti nyári szezon alatt, a bűnmegelőzés érdekében szervezzenek minél több polgárőr–rendőr közös szolgálatot.

László Attila, a BEOSZ Nyugat-dunántúli Régiójának vezetője hangsúlyozta, hogy az egyesület, mint a BEOSZ tag-egyesülete, komoly szerepet tölt be a nyugati határszakaszon a határőr hagyományok őrzésében is, és továbbra is számíthatnak a Szövetség támogatására.

A közgyűlésen elismerések átadására is sor került, dr. Túrós András külön ajándékcsoporttal köszöntötte a polgárőr mozgalomban a megalakulás óta szolgáló polgárőröket.

(A felvételen balról: László Attila, Szabó Sándor, dr. Túrós András és dr. Vereckei Csaba.)

KÉP ÉS SZÖVEG: HORVÁTH KORNÉL NY. HÖR. FŐTÖRZSŐRMESTER, ELNÖKHELYETTES

Csepreg: közgyűlési mozaik

A csepregi Közbiztonságáért Polgárőr és Bajtársi Egyesület beszámoló közgyűlésére nemrégiben nyílt térben, az Ottó Kemping teraszán került sor. Bencsik Géza elnök ismertette a tavaly történeteket, a pénzügyi gazdálkodásunk főbb tényeit. Szó volt az egyesületünk 10. évfordulójának megünnepléséről, a BEOSZ elnökségének a Covid idején adott, védelmet szolgáló célzott támogatásáról, a járőrszolgálat teljesített óraszámairól, a ka-

ritatív tevékenységünkről éppúgy, mint arról, hogy elnökünket megválasztották

a Vas megyei Polgárőr Szervezetek Szövetsége felügyelőbizottságának elnökévé, e sorok íróját, Horváth Zsolt elnökhelyettest pedig megyei elnökségi tagnak és az OPSZ választási bizottsága tagjának.

Új feladatokkal is szembesültünk. Kőszeg rendőrkapitánya, a Kőszegi Járás Polgárőr Egyesület segítségünket kérte a környékén (Kőszeg, Horvátzsidány, Ólmod térségeiben) megnövekedett migrációs tevékenység miatt. Egyesületünk polgárőr tagjai több esetben vettek részt sikerrel embercsempészek, Ausztria felé illegálisan igyekvők elfogásában.

KÉP ÉS SZÖVEG: HORVÁTH ZSOLT

A díjátvevők „visszatérnek”

Úgy tűnik, a BEOSZ Katonák Példaképe Díjat átvevők rendre visszatérnek „szövetségi nyilvánosságunk elé”, például mostani hasábjainkon ki a TT régi-új tagjaként, ki pedig az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandárnál szolgáló, világbajnok és olimpikon katonasportolóként.

Marosi Ádám (akkor) főhadnagy a díjat fél évtizede, a XXV. Katonanemzedéki Találkozón vette át Hazuga Károly ny. altábornagytól, a BEOSZ elnökétől. Most az a „hír”, hogy a Magyar Honvédség százados katonasportolója aranyérmeket nyert, ezzel tokiói kvótát szerzett a kairói olimpiai kvalifikációs öttusa-világbajnokságon, majd tagja is lett a kihirdetett magyar olimpiai küldöttségnek.

Mire e sorok olvasóinkhoz eljutnak, a XXXII. nyári olimpiai játékok is véget érnek. Szurkolói kívánságunk: a kiváló öttusázó következő számunkban, immár olimpiai éremmel a nyakában „állhasson” újra önök elé.

BH-INFORMÁCIÓ
FOTÓ: KISÉRI-NAGY FERENC

A jogsegélyszolgálat hírei

A veszélyhelyzetet (e sorokat július derekán írom) meghosszabbították, és érvényben vannak a járványügyi helyzettel kapcsolatos korlátozások.

A megváltozott jogszabályok alapján 2021. június 1-jétől az egyesületek, szövetségek döntéshozó testületének ülése megtartható személyes jelenléttel is. A közhasznú szervezetek közgyűlései/küldöttgyűlései azonban – amelyek esetében jogszabály írja elő az ülések nyilvánosságát – június 1. után már nem hozhatnak ülés tartása nélkül határozatot.

Azoknak az egyesületeknek, amelyek ügyvezetése döntött a beszámoló elfogadásáról, vagy más a közgyűlés hatáskörébe tartozó úgról, legkésőbb 2021. október 15-ig össze kell hívniuk a döntéshozó szerv rendkívüli ülését (a közgyűlést). Ezen az ülésen napirendre kell tűzni az ügyvezetés által, a közgyűlés helyett meghozott döntéseket. Ha a döntéshozó szerv utólagos határozata megváltoztatja vagy hatályon kívül helyezi a korábbi döntést, az nem érinti az azt megelőzően keletkezett jogokat és kötelezettségeket. A jogi személy ügyvezetése a döntéshozó szerv hatáskörébe tartozó ügyben meghozott korábbi döntéséért a Ptk. 3:24. paragrafus

szerint felel a jogi személlyel szemben.

Azoknak az egyesületeknek, amelyeknél bármely tisztségviselő megbízatási ideje 2020. november 4. – 2021. június 1. között járt le, illetve ahol a tisztségviselő ebben az időszakban mondott le, ott legkésőbb 2021. október 15-ig tisztújító közgyűlést kell tartani. Ha a közgyűlés korábban nem gondoskodik a tisztújításról, a tisztségviselő megbízatása legkésőbb október 15-ig maradhat fenn.

A fentiek vonatkoznak azokra az egyesületekre is, ahol bármely tisztségviselő megbízatási ideje 2021. június 1. és augusztus 1. között járt le, illetve ahol a tisztségviselő ebben az időszakban mondott le. Következésképp, ha júniusban, júliusban járt le a tisztségviselő mandátuma, a szervezetnek a szokásos hatvan napnál több ideje van a tisztújító ülés megtartására. Ám, ha a közgyűlés korábban nem gondoskodik a tisztújításról, a tisztségviselő megbízatása legkésőbb október 15-ig maradhat fenn.

Az ülések megtartására vonatkozó biztonsági szabályok szerint zárt térben

csak a védettségi igazolvánnyal rendelkező személyek ülésezhetnek. A zárt térben tartott eseményeken egyidejűleg legfeljebb 50 fő vehet részt.

Szabad téren 500 főig korlátozások nélkül megtartható a gyűlés, tehát nem kell senkinek védettségi igazolvánnyal rendelkeznie. Ez esetben tanácsos feltüntetni a szabadtéri megtartás tényét a jegyzőkönyvben. Ötszáz fő feletti létszám esetén ellenben mindenkinek rendelkeznie kell védettségi igazolvánnyal. Erre is érdemes utalni a jegyzőkönyvben.

DR. NÁDASDY JÓZSEF, A JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT
VEZETŐJE

Szent drágaságaink őrzői

Országház. Egy tíz évvel ezelőtti május 30. napja. A kupolacsarnokhoz vezető lépcső vörös szőnyegén dali legények, a honvédség alakulatainak legjobbjából rekrutált honvéd koronaőrök. Rezzenéstelen alakissággal várnak. Még néhány grádics szent esküjük letételéhez, pár lépés szent ereklyéink őrzésének átvételéhez.

A Szent Korona Testület (a Szent István államalapításáról és a Szent Koronáról szóló 2000. évi I. törvény alapján, az Országgyűlés által létrehozott testület) akkoriban meghallgatta a honvédelmi miniszteri elgondolást a Honvéd Koronaőrség felállításáról, majd a Tisztelt Ház módosította a honvédelmi törvényt, s a honvédség feladatává tette a magyar államiság folytonosságát és függetlenségét megtestesítő drágaságaink, a Szent Korona és a hozzá tartozó egyes jelvények teljes körű, illetve egyes kijelölt létesítmények (köztársasági elnöki palota) proto-

kolláris őrzését. Ezután látott napvilágot a Honvéd Koronaőrség létrehozását és egyes kijelölt objektumok protokolláris őrzését taglaló honvédelmi miniszteri utasítás. Írhatnánk a Magyar Koronaőrök Egyesületének áldozatos kitartásával segített újjáalapítást is, hiszen 1945 után „csupán” megszűnt létezni a magyar királyi Koronaőrség...

A Szent Korona és a koronázási jelvények (ősi szavakkal, a sacra corona regni Hungariae, és régi törvénycikk szerint a hozzá tartozó drágaságok) évezredek magyar őrzőinek méltó utódai, az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Nemzeti Honvéd Díszegységének honvéd koronaőr tisztjei és altisztjei első ruhapróbájuk, történelmi tanóráik, alaki próbatételeik óta immár tízedik esztendeje ország-világ szemé láttára folytatják e nemes szolgálatot.

M. T. Gy.

FOTÓ: KRASZNAI-NEHREBECZKY MÁRIA
ÉS RÁCZ TÜNDE

